

RGD-61-1/15/MLM

Gdańsk, dnia 26 listopada 2015 r.

DECYZJA NR RGD. 7/2015

Stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 184) - działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy: UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi:

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 184), wobec uprawdopodobnienia w toku postępowania stosowania przez UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na ustaleniu przez przedsiębiorcę, w obrocie z konsumentami, we wzorcach umownych: *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym*, *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną*, *Tabela opłat i limitów 3K6C* oraz *Tabela opłat i limitów 3K7C*, opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek, których zastosowanie może doprowadzić do zatrzymania przez przedsiębiorcę części środków zgromadzonych przez konsumenta na rachunku jednostek uczestnictwa, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, określony w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.),

NAKLADA SIĘ na UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi **OBOWIĄZEK WYKONANIA** przyjętego przez tego Przedsiębiorcę w toku postępowania **ZOBOWIĄZANIA DO PODJĘCIA NASTĘPUJĄCYCH DZIAŁAŃ:**

1. W zakresie umów dot. produktu grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną (**3K6C**)

Zmiany podstawy naliczania opłaty za wykup całkowity w ten sposób, że zamiast aktywów, których poziom nie jest dla konsumenta możliwy do przewidzenia, opłata będzie pobierana od opłaconych należnych składek. Opłaty będą pobierane zgodnie z wartościami podanymi w poniższej tabeli. Za okres opłacania składki regularnej należy rozumieć sumę wszystkich okresów opłaconych składką regularną bez uwzględnienia okresów zawieszenia płatności składek zgodnie z OWU.

Opłaty będą naliczane w następujących wysokościach:

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

2. W zakresie umów dot. produktu grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną **(3K7C)**

Obniżenia wysokości opłaty za wykup całkowity do następujących wartości:

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat,	

			jednak krócej niż za okres 4 lat
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak niż za okres 5 lat
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat

3. stosowania opłat korzystniejszych dla konsumenta w wypadku wystąpienia różnic w wysokości pomiędzy opłatą za wykup stosowaną w poprzednich warunkach umowy ubezpieczenia a opłatą za wykup ustaloną w oparciu o nowe zasady na podstawie aneksu lub porozumienia,
4. stosowania w wypadku kontynuacji ubezpieczenia przez ubezpieczonego w ramach indywidualnej umowy ubezpieczenia, po wystąpieniu z umowy ubezpieczenia grupowego dot. produktu 3K7C lub po jej rozwiązaniu, opłat za wykup ustalonych w oparciu o nowe zasady,
5. przesłania do Raiffeisen Bank Polska S.A. jako ubezpieczającego w formie pisemnej projektu aneksu do umów grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w obrocie z konsumentem zawartych w oparciu o *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C*, który zmienia treść tych umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w ww. punkcie 1 i 2. Do projektu aneksu załączone będzie pismo przewodnie, w którym znajdzie się odniesienie do decyzji wydanej w niniejszym postępowaniu,
6. w przypadku podpisania z Raiffeisen Bank Polska S.A aneksu do umów ubezpieczenia grupowego:
  - przestanie ubezpieczonym, którzy przystąpili uprzednio do umów ubezpieczenia grupowego i w dniu uprawomocnienia Decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, pisma informacyjnego, o treści:

W WYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPLAT 3K6C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podjęło działania mające na celu obniżenie

wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której objęci są Państwo ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W rezultacie powyższych działań, w wyniku zawarcia z ubezpieczającym będącym stroną Umowy Ubezpieczenia stosowanego aneksu, dojdzie do zmiany treści Umowy Ubezpieczenia polegającej na obniżeniu z dniem [do uzupełnienia data - dzień bezpośrednio następujący po upływie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się Decyzji] wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K6C OPLATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

Informujemy, że zawarcie aneksu nie wyłącza ani nie ogranicza Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w

większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu.

Jednakże, jeżeli dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż wyżej określone, zastosowanie do Państwa znajdą dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]);

W PRZYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K7C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podjęło działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której objęci są Państwo ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W rezultacie powyższych działań, w wyniku zawarcia z ubezpieczającym będącym stroną Umowy Ubezpieczenia stosowanego aneksu, dojdzie do zmiany treści Umowy Ubezpieczenia polegającej na obniżeniu z dniem [do uzupełnienia data - dzień bezpośrednio następujący po upływie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się Decyzji] wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K7C OPŁATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z OR-JU Składek Regularnych okre-	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzo-	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty

ślona jako % Składek Regular- nych.	nych na ORJU Składek Regu- larnych.	22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	• Opłaconych należnych Składek Regularnych
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

Informujemy, że zawarcie aneksu nie wyłącza ani nie ogranicza Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu.

Jednakże, jeżeli dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż wyżej określone, zastosowanie do Państwa znajdą dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

- pismo dostarczone zostanie Ubezpieczonym w sposób przyjęty w ich kontaktach z Raiffeisen Bank Polska S.A. tj. w formie elektronicznej, a jeżeli ubezpieczony nie wyraził zgody na składanie oświadczeń w formie elektronicznej, pismo zostanie dostarczone w formie papierowej listem poleconym,

7. w przypadku niepodpisania aneksu z Raiffeisen Bank Polska S.A, jako ubezpieczającym:

- przesłanie ubezpieczonym, którzy przystąpili uprzednio do umów ubezpieczenia grupowego i w dniu uprawomocnienia się niniejszej decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, listem poleconym, pisma przewodniego wraz z dwoma egzemplarzami projektu porozumienia zmieniającego treść tych umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1 i 2;

Treść pisma:

W WYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPLAT 3K6C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której są Państwo objęci ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Towarzystwo umożliwi Państwu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K6C OPLATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

Szczegóły dotyczące powyższych zmian znajdują Państwo w załączonym do niniejszego pisma wzorze porozumienia.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie, tak długo jak będziecie Państwo objęci ochroną w ramach Umowy Ubezpieczenia.

Informujemy, że zawarcie porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego porozumienia, zastosowanie do Państwa będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia należy przelać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

W WYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K7C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której są Państwo objęci ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Towarzystwo umożliwi Państwu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K7C opłaty za wykup całkowity

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat,	

			jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

Szczegóły dotyczące powyższych zmian znajdują Państwo w załączonym do niniejszego pisma wzorze porozumienia.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie, tak długo jak będziecie Państwo objęci ochroną w ramach Umowy Ubezpieczenia.

Informujemy, że zawarcie porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego porozumienia, zastosowanie do Państwa będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia należy przestać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

- przyjęcie zasady, iż prawo do podpisania porozumienia przez Ubezpieczonego nie jest ograniczone w czasie.
  - przesłanie do ubezpieczonych, którzy nie prześlą podpisanego projektu porozumienia, listem poleconym, ww. pisma przewodniego wraz z dwoma egzemplarzami projektu porozumienia zmieniającego treść umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1 i 2;
- 8.** Umieszczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy (www.uniaqa.pl) odnośnika do komunikatu i utrzymywanie go na tej stronie przez okres 12 miesięcy od dnia jego umieszczenia.

Treść komunikatu.

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z umowy grupowej ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym zawartej przez Raiffeisen Bank Polska S.A. jako Ubezpieczającym, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów(Decyzja).

Powyższe działania dotyczą ubezpieczonych, którzy przystąpili uprzednio do Umowy Ubezpieczenia zawartych na podstawie „Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C.”i byli objęci ochroną ubezpieczeniową w dniu uprawomocnienia się Decyzji.

Towarzystwo daje możliwość Ubezpieczającemu zmiany Umowy Ubezpieczenia poprzez zawarcie pomiędzy Towarzystwem i Ubezpieczającym aneksu zmieniającego Umowę Ubezpieczenia. Aneks będzie zawierał postanowienie obniżające wysokość kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej Tabeli:

3K6C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z OR-JU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na OR-JU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

albo

3K7C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

W przypadku, niepodpisania aneksu z Ubezpieczającym - Towarzystwo prześle Ubezpieczonym, którzy przystąpili uprzednio do Umów Ubezpieczenia i w dniu uprawomocnienia Decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, porozumienia zmieniającego treść tej umowy ubezpieczenia

poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w powyższych Tabelach.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie objęcia ochroną ubezpieczeniową.

Informujemy, że zawarcie aneksu z Raiffeisen Bank Polska S.A. jako Ubezpieczającym ani porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało uprawnień Ubezpieczonych do realizacji ich prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu lub porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Ubezpieczonego korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego aneksu lub porozumienia, zastosowanie do Ubezpieczonego będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W przypadku nie zawarcia aneksu do Umów Ubezpieczenia z Ubezpieczającym, w celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z Umowy Ubezpieczenia, należy przestać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

9. umieszczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy (www.uniqa.pl), w sekcji dotyczącej umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, odnośnika do komunikatu opartego na niniejszej decyzji i utrzymywanie go na tej stronie przez 12 miesięcy od daty jego umieszczenia;
  10. poinformowania ponownie - w formie listu poleconego - ubezpieczonego, który występuje o wykup całkowity (w przypadku braku podpisania aneksu z ubezpieczającym i niepodpisania porozumienia przez ubezpieczonego) o zobowiązaniach UNIQA TU na Życie SA wynikających z niniejszej decyzji tj. możliwości zawarcia porozumienia zmieniającego treść umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1 i 2;
- W TERMINIE 1 MIESIĄCA od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji w zakresie ww. punktów 5 oraz 8,

- W TERMINIE 6 MIESIĘCY od dnia uprawomocnienia niniejszej decyzji w zakresie ww. punktów 6, 7 oraz 9.

- II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 184) nakłada się na UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi, uwzględniając podjęte zobowiązanie, obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji przyjętych zobowiązań, w terminie 9 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji poprzez przedstawienie następujących dowodów tj.:
1. Kopii uchwały Zarządu Towarzystwa o przyjęciu wniosku o wydanie Decyzji, w oparciu o art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz o skierowaniu tego wniosku do Prezesa UOKiK
  2. Kopii uchwały Zarządu Spółki o wprowadzeniu nowych Tabeli Opłat i Limitów dla produktów 3K6C i 3K7C, o których mowa w punktach I.1 i I.2 sentencji decyzji;
  3. Kopii wysłanego pisma przewodniego i informacyjnego, o którym mowa w punktach: I.5, I.6 lub I.7 sentencji decyzji;
  4. Kopii aneksu, o którym mowa w punkcie I.5 sentencji decyzji, jeżeli zostanie podpisany z Raiffeisen Bank Polska S.A. jako ubezpieczającym albo wzoru porozumienia, o którym mowa w punkcie I.7 sentencji decyzji;
  5. Kopii trzech przykładowych porozumień, o których mowa w punkcie I.7 sentencji decyzji, podpisanych przez ubezpieczonych, jeżeli takie zostaną podpisane;
  6. Potwierdzenia wysłania pisma przewodniego oraz komunikatu ponawiającego, o których mowa w punktach I.7 i I.10 sentencji decyzji, w postaci kopii z pocztowej książki nadawczej korespondencji Towarzystwa albo w postaci raportu z systemu informatycznego firmy, który będzie zawierał dane pozwalające zidentyfikować odbiorcę korespondencji oraz datę realizacji wysyłki - w zależności od tego, czy pismo zostało wysłane w formie pisemnej czy elektronicznej na wskazany przez ubezpieczonego odpowiednio - adres albo adres e-mail.

UZASADNIENIE

- [1] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) przeprowadził, pod sygn. akt RGD.405-35/15/MLM, postępowanie wyjaśniające, w sprawie ustalenia, czy stosowane przez przedsiębiorcę UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi (zwana dalej: UNIQA, Zakład, Spółka lub Towarzystwo) warunki ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (ufk) mogą stanowić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

W wyniku podjętych czynności Prezes Urzędu ustalił, że przedsiębiorca zawiera z konsumentami m.in. umowy dot. grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, ze składką regularną. Umowy zawierane są na czas nieokreślony.

Oferując zawarcie umów ubezpieczenia, przedsiębiorca - w latach 2013-2014 - stosował m.in. wzorce umowne: *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C.*

Prezes Urzędu dokonał analizy postanowień zawartych w ww. wzorcach umownych, przedkładanych konsumentom i stwierdził, że przedsiębiorca ustalił w nich opłaty, pobierane w określonych wysokościach, w przypadku gdy klient/konsument dokonuje wypłaty zgromadzonych środków.

- [2] Mając na uwadze dokonane ustalenia, Prezes Urzędu wszczął przeciwko Spółce - postanowieniem nr 22 z dnia 27 stycznia 2015 r. - postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Do akt tego postępowania, postanowieniem nr 23 z dnia 27 stycznia 2015 r. zaliczono dowody uzyskane w sprawie oznaczonej sygnaturą akt RGD.405-35/15/MLM.
- [3] Przedsiębiorca został zawiadomiony, pismem Prezesa Urzędu z dnia 27 stycznia 2015 r., o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i postawieniu mu zarzutu dotyczącego stosowania praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na ustaleniu przez przedsiębiorcę, w obrocie z konsumentami, we wzorcach umownych: *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C*, opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek, których zastosowanie może doprowadzić do zatrzymania przez przedsiębiorcę części środków zgromadzonych przez konsumenta na rachunku jednostek uczestnictwa, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, określony w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.),
- [4] Ustosunkowując się do postawionych zarzutów Spółki, pismem z dnia 16 lutego 2015 r., przedstawiła swoje stanowisko w sprawie, podnosząc m.in. co następuje:
- 1) Zdaniem Spółki stosowanie opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek w wysokościach i na warunkach określonych we wzorcach umownych *nie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.*
  - 2) Stosowane przez UNIQA działania nie mają charakteru zachowań nagannych związanych ze złą wolą i *nie wprowadzają nieuczciwej praktyki. Powołane wyżej OWU oparte są na standardowej konstrukcji umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK) ze składką regularną zawieranej na czas nieokreślony.*
  - 3) *Ubezpieczenie na życie powiązane z UFK ma charakter ochronno-inwestycyjny, co oznacza, iż pewna część płaconej składki ubezpieczeniowej przeznaczona jest na pokrycie przewidzianej umową ochrony, zaś pozo-*

stała - na zakup jednostek uczestnictwa w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym [...].

- 4) W sytuacji indywidualnego wystąpienia z umowy ubezpieczenia i wypłaty środków kwota wykupu pomniejszana jest o opłaty, które przeznaczone są na pokrycie m.in.:
  - kosztów należnych z tytułu pozyskania konsumenta,
  - kosztów wynagrodzeń należnych z tytułu zawarcia umowy,
  - kosztów usług świadczonych w celu wykonania umowy,
  - kosztów ryzyka związanego z wypłatą świadczenia w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
  - kosztów zarządzania funduszem.
- 5) Przepis art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. Nr 124, poz. 1151 z roku 2003) stanowi, że zakład ubezpieczeń po dokonaniu oceny ryzyka ustala składkę ubezpieczeniową w wysokości, która powinna co najmniej zapewnić wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń [...] zakład ubezpieczeń ma obowiązek prowadzenia działalności ubezpieczeniowej, w tym kalkulacji składki, w sposób pozwalający mu na wykonanie zobowiązań, jakie przyjął na siebie zawierając umowę ubezpieczenia i na pokrycie ponoszonych kosztów działalności ubezpieczeniowej.
- 6) Na pokrycie kosztów ubezpieczyciel pobiera opłaty m.in. opłatę administracyjną, opłatę za zarządzanie, opłatę likwidacyjną/opłatę za wykup, opłatę za ryzyko objęte ochroną ubezpieczeniową.
- 7) Spółka poinformowała również, że w początkowych latach ochrony ubezpieczeniowej opłaty pobierane zgodnie z TOiL [Tabela Opłat i Limitów] stanowią główne źródło przychodów ubezpieczyciela i w największym stopniu wpływają na amortyzację kosztów zawarcia umowy ubezpieczenia lub przystąpienia do umowy ubezpieczenia. Jednak koszt wynagrodzenia z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia lub przystąpienia do umowy ubezpieczenia, ponoszony przy zawarciu umowy ubezpieczenia, znacznie przewyższa wpływy uzyskane z opłat w początkowych latach świadczenia ochrony ubezpieczeniowej. Z tego względu część opłat pobieranych przez UNIQA TU na Życie SA przeznaczona jest na amortyzację poniesionych na początku okresu ochrony ubezpieczeniowej kosztów wynagrodzenia z tytułu pozyskania konsumenta.
- 8) Ponieważ wysokość opłat ustala się w oparciu o aktuarialną projekcję zysków i strat, różnice między kosztami a przychodami wyrównywane są za pomocą opłat z tytułu wykupu środków zgromadzonych na rachunku jednostek.
- 9) W początkowych latach trwania Ochrony Ubezpieczeniowej wartość rachunku jest niewielka, co przekłada się na relatywnie niższe koszty pobieranych opłat. Aby zrównoważyć ten efekt i pokryć koszty zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia wprowadza się opłaty za wykup [...]

pobierane w przypadku wykupu środków przed upływem okresu amortyzacji kosztów.

- 10) *Wprowadzenie opłaty za wykup nie stanowi sankcji finansowej dla ubezpieczonego i nie ma na celu zatrzymania konsumenta ani dążenia do utrzymania zawartej umowy ubezpieczenia, ale spowodowane jest koniecznością pokrycia uzasadnionych kosztów zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia w przypadku jej rozwiązania przed zalecanym okresem jej trwania.*
- 11) *Zdaniem UNIQA, prowadzenie przez zakład ubezpieczeń działalności w sposób zapewniający mu pokrycie kosztów prowadzonej działalności ubezpieczeniowej nie może być traktowane jako działanie bezprawne tj. sprzeczne z przepisami prawa i przez to stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji.*
- 12) *Dodatkowo, przy zawieraniu umowy przedsiębiorca niczego nie ukrywa i nie wprowadza konsumentów w błąd zapewniając pełną jawność oferowanego produktu. Konsument może się zapoznać z dokumentami dot. produktu, w tym z OWU oraz TOiL.*
- 13) *W ocenie UNIQA TU na Życie SA ani oferowany produkt ubezpieczeniowy, ani proces sprzedaży nie pozwalają na uzasadnione podejrzenie, że zawierając umowę ubezpieczenia lub przystępując do niej, konsument jest wprowadzany w błąd a praktyka zakładu ubezpieczeń stosowana wobec niego jest nieuczciwa i nie ma na celu zatrzymania go przy zawartej umowie ubezpieczenia na życie z UFK przez wprowadzenie sankcji finansowej.*
- 14) *Dla produktów oznaczonych kodem 3K7C w ramach Grupowego Ubezpieczenia na życie z UFK, ze składką regularną, ubezpieczony otrzymuje Kartę Produktu zgodnie ze standardami wyznaczonymi przez PIU w rekomendacji Polskiej Izby Ubezpieczeń (PIU) w sprawie dobrych praktyk informacyjnych [...].*
- 15) *UNIQA [...] w formie pisemnej informuje ubezpieczonego, nie rzadziej niż raz w roku, o wysokości świadczeń przysługujących z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, w tym o wartości wykupu, jeżeli wysokość świadczeń ulega zmianie w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia.*
- 16) *W ocenie przedsiębiorcy, w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nie został określony dobry obyczaj jaki został naruszony przez działania Spółki.*
- 17) *Wprowadzenie opłaty za wykup nie narusza ani zasad współzycia społecznego, ani dobrych obyczajów gdyż idea wprowadzenia i pobierania opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek w umowach ubezpieczenia na życie z UFK jest dopuszczona do porządku prawnego. Mia nowicie w założeniach do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 7 stycznia 2015 r. proponuje się wprowadzenie regulacji przewidującej instrument odstąpienia przez ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia z elementem inwestycyjnym [...]. Skutkiem odstąpienia byłby zwrot wartości wpłaconego przez ubezpieczającego/ubezpieczonego świadczenia, niezależnie od te-*

go, czy zostało ono wpłacone ubezpieczającemu lub ubezpieczycielowi, pomniejszony o określoną w ustawie wartość procentową wpłaconego świadczenia (bazując na regulacjach niemieckich poziom ten proponuje się ustalić na poziomie 4 %). Założenia do projektu ustawy były konsultowane przez podmioty rynku ubezpieczeniowego i organy nadzoru finansowego.

- 18) Pobieranie opłat z tytułu wypłaty środków jest korzystniejsze dla konsumentów, bowiem w innym wypadku, *gdy koszty dystrybucji obciążają w całości bezpośrednio ubezpieczonego, inwestowana byłaby mniejsza część środków pochodzących ze składek, a potencjał zysków z inwestycji byłby odpowiednio mniejszy.*
- 19) Umowy ubezpieczenia z UFK są umowami długoletnimi, stąd ich rozwiązanie przed przewidywanym okresem musi wiązać się z pewnymi konsekwencjami finansowymi, podobnie jak w przypadku zerwania lokaty bankowej przed terminem jej zapadalności.
- 20) Spółka wskazała także, że wzorce umowne dot. produktu 3K6C nie są stosowane od 11 maja 2014 r., zaś wzorce dot. produktu 3K7C przestaną obowiązywać z dniem 31 marca 2015 r.
- [5] Pismem z dnia 10 kwietnia 2015 r. UNIQA poinformowała, że uchwałą Zarządu Spółki nr 57/2015 z dnia 25 marca 2015 r. produkt oznaczony kodem 3K7C został wycofany i z dniem 1 kwietnia 2015 r. nie jest on już oferowany, a regulaminy dot. tego produktu nie są już przez przedsiębiorcę wykorzystywane. Spółka po wycofaniu produktu nie wdrożyła w zamian nowych wzorców ubezpieczenia z ufk ze składką regularną.
- [6] W kolejnym piśmie z dnia 21 maja 2015 r. Spółka poinformowała, iż produkty będące przedmiotem prowadzonego postępowania, *w stosunku do składki przypisanej brutto ze wszystkich umów ubezpieczenia UNIQA TU na Życie SA w 2014 r. stanowiły ok. ...*
- [7] Pismem z dnia 13 lipca 2015 r. UNIQA wyjaśniła m.in. że ....
- [8] W trakcie prowadzonego postępowania przedsiębiorca złożył wniosek o wydanie decyzji w oparciu o art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i przedstawił projekt zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do usunięcia skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.
- [9] Przedsiębiorca zrezygnował z prawa do zapoznania się z materiałem dowodowym zebrany w toku niniejszego postępowania.

PREZES URZĘDU USTALIŁ STAN FAKTYCZNY, JAK NIŻEJ.

- [10] Spółka UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna, została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 2 kwietnia 2001 r. pod numerem 0000005751. Stosownie do dokonanego wpisu przedmiot jej działalności to m.in. ubezpieczenia na życie, reasekuracja.
- [11] Spółka w latach 2011-2015 oferowała produkty grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, oznaczone kodami 3K6C i 3K67.

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM ZE SKŁADKĄ REGULARNĄ - 3K6C

- [12] Produkt grupowego ubezpieczenia na życie 3K6C był oferowany konsumentom od 2 lutego 2011 r. do 11 maja 2014 r., wyłącznie w kanale bankowym. Ubezpieczającym był Raiffeisen Bank.
- [13] Ogólne Warunki „Fundusz & Perspektywa” Grupowego Ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym - tekst jednolity (OWU 3K6C) oraz Tabela opłat i limitów oznaczona kodem 3K6C (TOiL 3K6C) obowiązywały od 1 marca 2012 r. do 11 maja 2014 r.
- [14] Przedmiotem ubezpieczenia jest życie Ubezpieczonego (art. 2 pkt 1 OWU 3K6C).
- [15] Zgodnie z postanowieniami OWU 3K6C:
- Zakładem Ubezpieczeń jest UNIQA TU na Życie,
  - Ubezpieczającym jest Raiffeisen Bank Polska SA,
  - Ubezpieczony to klient Banku, w wieku od 18 do 70 roku życia, który przystąpił do umowy ubezpieczenia.
- [16] Składka regularna to wpłata dokonywana przez ubezpieczonego w okresach miesięcznych. Składka, po potrąceniu wszelkich opłat lokowana jest na Osobistym Rachunku Jednostek Uczestnictwa Składek Regularnych ORJU SR i przeznaczona na zakup jednostek uczestnictwa w wybranych funduszach.
- [17] Część inwestycyjna składki regularnej to część składki przeznaczona na zakup jednostek uczestnictwa w wybranych funduszach, w wysokości alokacji składki określonej w TOiL.
- [18] Składka dodatkowa to wpłata dobrowolna dokonywana przez ubezpieczonego w dowolnych terminach. Składka ta pomniejszana o koszty w wysokości określonej w TOiL przeznaczona jest wyłącznie na zakup jednostek uczestnictwa wybranych funduszy i ewidencjonowana na Osobistym Rachunku Jednostek Uczestnictwa Składek Dodatkowych ORJU SD.
- [19] Zgodnie z TOiL 3K6C minimalna miesięczna składka regularna wynosi 120 zł, a dodatkowa 300 zł. Minimalny % części inwestycyjnej SR na jeden fundusz wynosi 10%. Zgodnie z TOiL procent alokacji składek wynosi 95% SR należnych do 1 rocznicy przystąpienia i 100% SR należnych po 1 rocznicy oraz 100% składki dodatkowej.
- [20] Ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe ufk to wydzielona odrębnie inwestowana część aktywów UNIQA. Fundusze tworzone są ze środków pochodzących ze składek wpłacanych w ramach umowy ubezpieczenia.
- [21] Umowa zawierana jest na czas nieokreślony. Każdy ubezpieczony ma prawo indywidualnie wystąpić z umowy i dokonać wypłaty środków zgromadzonych na ORJU. Okres wypowiedzenia wynosi 7 dni.
- W takim przypadku Ubezpieczonemu przysługuje prawo dokonania wykupu części lub całości środków zgromadzonych na ORJU (art. 10 i 11 OWU).
- [22] Zgodnie z TOiL Ubezpieczony w okresie trwania umowy obowiązany jest do ponoszenia m.in. następujących opłat:

1. Opłata za ryzyko zgonu:
pobierana za każdy miesiąc ochrony ubezpieczenia, w pierwszym dniu miesiąca poprzez umorzenie odpowiedniej ilości jednostek uczestnictwa.
Opłata wynosi 0,05 % wartości ORJU SR.
2. Opłata za zmianę procentowego podziału przyszłych składek między funduszami:
opłata jednorazowa, pobierana po dokonaniu zmiany. Zgodnie z TOIL 3K6C za pierwszą zmianę w miesiącu opłata wynosi 0,00 zł, za każdą kolejną 15,00 zł. Za każdą zmianę wykonaną za pomocą systemu internetowego, bez względu na liczbę zmian w ciągu roku opłata wynosi 0,00 zł.
3. Koszt przeniesienia jednostek uczestnictwa między ufk:
opłata jednorazowa, pobierana po dokonaniu zmiany. Zgodnie z TOIL 3K6C opłata wynosi 0,00 zł za pierwsze przeniesienie w miesiącu i 15,00 zł za kolejne. Za każdą zmianę wykonaną za pomocą systemu internetowego - 0,00 zł.
4. Opłata za zarządzanie:
naliczana codziennie, pobierana miesięcznie, w pierwszym dniu miesiąca poprzez umorzenie odpowiedniej ilości jednostek uczestnictwa. Ustalona w wysokości 1,80 % rocznie w stosunku do wartości środków zgromadzonych na ORJU danego funduszu, którego zarządzanie podlega niniejszej opłacie.
5. Opłata administracyjna:
pobierana z tytułu prowadzenia ORJU SR i ORJU SD, miesięcznie, w pierwszym dniu roboczym z ORJU.
Zgodnie z TOIL 3K6C opłata wynosi 0,45 % - do 3 rocznicy przystąpienia do ubezpieczenia oraz 0,25% - po 3 rocznicy.
6. Opłata likwidacyjna/koszt wykupu składek z ORJU SR:
Zgodnie z TOiL opłata pobierana przy dokonywaniu całkowitego lub częściowego wykupu środków zgromadzonych na ORJU SR, w wysokości:
  - **50%** wysokości wypłacanych środków z ORJU składek regularnych, jeżeli składki regularne były opłacane krócej niż za okres do 1 -ej rocznicy przystąpienia do ubezpieczenia,
  - **30%** wysokości wypłacanych środków z ORJU składek regularnych, jeżeli składki regularne były opłacane co najmniej do 1 -ej rocznicy przystąpienia do ubezpieczenia a Wykup dokonywany jest nie wcześniej niż w 2-gą Rocznicę przystąpienia do ubezpieczenia,
  - **20%** wysokości wypłacanych środków z ORJU składek regularnych, jeżeli składki regularne były opłacane co najmniej do 2 -ej rocznicy przystąpienia do ubezpieczenia a Wykup dokonywany jest nie wcześniej niż w 3-cią Rocznicę przystąpienia do ubezpieczenia,
  - **10%** wysokości wypłacanych środków z ORJU składek regularnych, jeżeli składki regularne były opłacane co najmniej do 3 -ciej rocznicy

przystąpienia do ubezpieczenia a Wykup dokonywany jest nie wcześniej niż w 4-tą Rocznicę przystąpienia do ubezpieczenia.

- **BRAK OPŁATY** - jeżeli składki regularne były opłacane co najmniej do 4 rocznicy przystąpienia do ubezpieczenia a Wykup dokonywany jest nie wcześniej niż w 5-tą Rocznicę przystąpienia do ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 10 OWU 3K6C kwota wykupu pomniejszana jest o opłatę likwidacyjną w wysokości określonej w TOiL.

7. Opłata za wykup z ORJU SD - 2 % wartości wypłacanych środków z ORJU SD.

Wypłata części środków możliwa jest po upływie 3 lat trwania ochrony (art. 11 pkt 5 OWU).

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM ZE SKŁADKĄ REGULARNĄ - 3K7C

- [23] Produkt grupowego ubezpieczenia na życie 3K7C był oferowany konsumentom od 12 maja 2014 r. do 1 kwietnia 2015 r., w kanale bankowym. Ubezpieczającym był Raiffeisen Bank Polska SA.
- [24] Ogólne Warunki „Fundusz & Perspektywa” Grupowego Ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (OWU 3K7C) oraz Tabela opłat i limitów oznaczona kodem 3K7C (TOiL 3K7C) obowiązywały od 12 maja 2014 r. do 1 kwietnia 2015 r.
- [25] Zgodnie z postanowieniami OWU 3K7C
- Ubezpieczycielem jest UNIQA TU na Życie,
  - Ubezpieczającym jest Raiffeisen Bank Polska SA,
  - Ubezpieczony to klient Banku, w wieku od 18 do 70 roku życia, którego życie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie zawartej umowy. Umowa zawierana jest na czas nieokreślony.
- [26] Z tytułu zawartej umowy ubezpieczony zobowiązany jest do opłacania składki regularnej, w wysokości określonej w dokumencie potwierdzającym przystąpienie do umowy ubezpieczenia zwanym Certyfikatem.
- Oprócz składki regularnej ubezpieczony może także wpłacać składki dodatkowe. Są to wpłaty dobrowolne, dokonywane w dowolnych terminach w okresie trwania umowy. Zgodnie z TOiL 3K7C minimalna miesięczna składka regularna wynosi 150 zł, a dodatkowa 300 zł.
- [27] Ze składek wpłacanych za Certyfikaty tworzone są ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe ufk, które stanowią wydzieloną, odrębnie inwestowaną część aktywów ubezpieczyciela.
- [28] W celu ewidencjonowania zakupionych jednostek uczestnictwa w poszczególnych ufk ze składek ubezpieczonego, prowadzony jest Osobisty Rachunek Jednostek Uczestnictwa, zwany ORJU.

Jednostki uczestnictwa nabywane ze składek regularnych ewidencjonowane są na ORJU Składek Regularnych ORJU SR, a pochodzące ze składek dodatkowych na ORJU Składek Dodatkowych ORJU SD.

[29] Ubezpieczony w okresie trwania umowy obowiązany jest do ponoszenia m.in. następujących opłat:

1. Opłata za ryzyko zgonu:

pobierana za każdy miesiąc ochrony ubezpieczenia, w pierwszym dniu miesiąca poprzez pomniejszenie liczby jednostek uczestnictwa każdego z ufk i uzależniona od wieku ubezpieczonego.

Zgodnie z TOiL 3K7C opłata wynosi w zależności od wieku, w przedziałach przy wartościach granicznych do 30 lat i od 91 lat odpowiednio od 0,24% do 43,92%. Kwota opłaty równa jest iloczynowi 1/12 stawki opłaty i różnicy między kwotą świadczenia ubezpieczeniowego, należnego w przypadku śmierci i wartością ORJU.

2. Opłata za zmianę procentowego podziału przyszłych składek regularnych i składek dodatkowych:

opłata jednorazowa, pobierana za każdą zmianę poprzez pomniejszenie liczby jednostek uczestnictwa każdego ufk w odpowiednich proporcjach. Zgodnie z TOiL 3K7C za pierwszą zmianę w miesiącu opłata wynosi 0,00 zł, za każdą kolejną 15,00 zł. Za każdą zmianę wykonaną za pomocą systemu internetowego, bez względu na liczbę zmiany w ciągu roku opłata wynosi 0,00 zł.

3. Opłata za przeniesienie jednostek uczestnictwa między ufk:

opłata jednorazowa, pobierana za przeniesienie jednostek uczestnictwa między ufk. Zgodnie z TOiL 3K7C opłata wynosi 0,00 zł za pierwsze przeniesienie w miesiącu i 15,00 zł za kolejne. Za każdą zmianę wykonaną za pomocą systemu internetowego, bez względu na liczbę zmiany w ciągu roku opłata wynosi 0,00 zł.

4. Opłata za zarządzanie:

pobierana przez okres, w którym UNIQA zarządza środkami na ORJU. Naliczana codziennie, oddzielnie dla środków zgromadzonych na ORJU SR i ORJU SD, pobierana miesięcznie odpowiednio z ORJU SR i ORJU SD, poprzez proporcjonalne umorzenie odpowiedniej ilości jednostek uczestnictwa każdego ufk. Opłata stanowi 1,80 % i obliczana jest jako iloczyn liczby uczestnictwa danego ufk przez stawkę opłaty i podzielona przez 365.

5. Opłata administracyjna:

pobierana z tytułu prowadzenia ORJU SR, miesięcznie, w pierwszym dniu roboczym poprzez umorzenie odpowiedniej ilości jednostek uczestnictwa każdego ufk z ORJU SR.

Zgodnie z TOiL 3K7C opłata wynosi 0,40 % składek regularnych - do 4 rocznicy oraz 0,20% - między 4 a 6 rocznicą. Po 6 rocznicy niepobierana.

6. Opłata za wykup całkowity z ORJU SR:

Zgodnie z TOiL opłata za wykup całkowity, jeżeli nie było wykupów częściowych, jest liczona jako iloczyn stawki opłaty i składek opłaconych regularnych, należnych za pierwszy rok ochrony ubezpieczeniowej.

W przypadku, gdy dokonano wcześniej wykupów częściowych opłata obliczana jest jako iloczyn stawki opłaty i części składek regularnych podlegających wykupowi całkowitemu pomniejszone o wszystkie wcześniejsze części składek regularnych podlegające wykupowi częściowemu.

Stosownie do art. 20 ust. 6 OWU *opłata za wypłatę* pomniejsza wnioskowaną kwotę wykupu środków z ORJU SR o wysokość opłaty zgodnie z TOiL.

Stawka opłaty, określona w TOiL:

- **60%** - jeśli składki opłacane były krócej niż za okres 3 lat,
- **50%** - składki opłacane co najmniej za okres 3 lat, ale krócej niż 4 lata,
- **35%** - co najmniej za 4 lata, ale krócej niż za 5 lat,
- **20%** - co najmniej za 5 lat, ale krócej niż 6 lat,
- **BRAK OPŁATY** jeśli składki opłacane były co najmniej 6 lat.

W przypadku, gdy opłata przekracza wartość ORJU w chwili realizacji wykupu całkowitego, opłata pobierana jest w wysokości środków na ORJU.

7. Opłata za wykup częściowy z ORJU SR:

Według art. 20 ust. 7 OWU *opłata za wykup części środków* pomniejsza wnioskowaną kwotę wykupu środków z ORJU SR o wysokość opłaty zgodnie z TOiL.

Stawka opłaty, określona w TOiL:

- **60%** - jeśli składki opłacane były krócej niż za okres 3 lat,
- **50%** - składki opłacane co najmniej za okres 3 lat, ale krócej niż 4 lata,
- **35%** - co najmniej za 4 lata, ale krócej niż za 5 lat,
- **20%** - co najmniej za 5 lat, ale krócej niż 6 lat,
- **BRAK OPŁATY**, jeśli składki opłacane były co najmniej 6 lat.

Zgodnie z TOiL opłata za wykup częściowy równa jest iloczynowi stawki opłaty i części składek regularnych podlegających wykupowi. Z tym, że część składek podlegających wykupowi równa jest iloczynowi udziału wykupu i:

- a) opłaconych składek należnych za pierwszy rok ochrony ubezpieczeniowej - dla pierwszego wykupu częściowego z ORJU SR,
- b) opłaconych składek należnych za pierwszy rok, pomniejszonych o wszystkie wcześniejsze części składek regularnych podlegające wykupowi częściowemu,

przy czym Udział wykupu to udział wartości umorzonych wskutek wykupu jednostek uczestnictwa w wartości środków zgromadzonych na ORJU SR bezpośrednio przed wykupem.

Suma opłat za wykup częściowy w danym roku nie może przekroczyć opłaty za wykup całkowity. W wypadku, gdy opłata przekracza wartość ORJU w chwili realizacji wykupu, opłata pobierana jest w wysokości środków na ORJU a ochrona ubezpieczeniowa wygasa.

8. Opłatę za wykup całkowity oraz częściowy z ORJU SR ustalono kwotowo.
Zgodnie z TOiL wysokość tej opłaty wynosi 70,00 zł do 6 roku opłacania składek oraz 0,00 zł w okresach następnym.
9. Opłata za wykup z ORJU SD - brak opłaty kwotowej.
10. UNIQA pobiera opłaty w następującej kolejności:
  - 1) opłata za zarządzanie,
  - 2) opłata administracyjna,
  - 3) opłata za ryzyko ubezpieczeniowe.

[30] Zgodnie z art. 5 OWU ubezpieczony może wystąpić z umowy ubezpieczenia i złożyć wniosek o wypłatę środków zgromadzonych na ORJU. W takim wypadku ubezpieczony będzie zobowiązany do poniesienia kosztu wykupu, uiszczenia opłaty za wykup.

[31] W przypadku obu analizowanych produktów, część opłat obciążających klientów ma charakter regularny/stały, a część doraźny, związany z wystąpieniem określonego zdarzenia objętego opłatą.

Opłatami pobieranymi regularnie są np. opłata za zarządzanie, czy opłata administracyjna, natomiast opłatami o charakterze doraźnym są m.in. opłata likwidacyjna i opłata za wykup.

Opłaty mają pokryć koszty działalności przedsiębiorcy ponoszone w związku z pozyskaniem klientów oraz zawarciem i realizacją umowy.

[32] Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Spółkę w piśmie z dnia 27 czerwca 2014 r. oraz w piśmie otrzymanym przez Prezesa Urzędu w dniu 23 lipca 2014 r., brak jest *możliwości jednoznacznego przypisania części pozycji kosztowych do poszczególnych opłat pobieranych z tytułu umowy ubezpieczenia. Dotyczy to zwłaszcza kosztu wynagrodzenia z tytułu pośredniczenia w zawarciu umowy lub przystąpienia do umowy, który ponoszony jest przy zawarciu umowy [...]. Koszt ten ponoszony jest na początku okresu Ochrony ubezpieczeniowej i znacznie przewyższa wpływy uzyskane z opłat w początkowych latach świadczenia Ochrony ubezpieczeniowej. Z tego względu część opłat pobieranych przez UNIQA TuŻ przeznaczona jest na amortyzację poniesionych na początku okresu Ochrony Ubezpieczeniowej kosztów wynagrodzenia z tytułu pozyskania Klienta.*

[33] Opłata za zarządzanie w części przeznaczona jest na pokrycie kosztów należnego wynagrodzenia z tytułu usług świadczonych w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej, a w części wraz z opłatą administracyjną przeznaczona jest na pokrycie kosztów wynagrodzenia z tytułu pozyskania klienta - wypłacanego na początku ochrony - oraz kosztów związanych z zapewnieniem funkcjonowania ufk.

Opłaty za zarządzanie i administracyjna, pobierane w trakcie trwania umowy, uzależnione są od wartości ORJU. Wartość rachunku budowana jest suk-

cesywnie i jest wartością rosnącą, stąd w początkowym okresie stawka opłaty administracyjnej jest wyższa, a następnie maleje. Po szóstej rocznicy (dot. 3K7C) opłata ta nie jest już pobierana, bowiem opłata za zarządzanie pokrywa koszty przypisane do Certyfikatu w sposób wystarczający.

W początkowych latach opłata administracyjna stanowi największe źródło przychodów i w największym stopniu wpływa na amortyzację kosztów pośredniczenia w zawarciu umowy lub przystąpienia do umowy.

- [34] Opłata za wykup całkowity lub częściowy, określona kwotowo, przeznaczona jest na pokrycie kosztów rejestracji i obsługi roszczenia o wykonanie wykupu.
- [35] Opłata za wykup z ORJU SR, wyrażona procentowo, przeznaczona jest na pokrycie tej części kosztów wynagrodzenia z tytułu pozyskania klienta wypłacanego na początku ochrony ubezpieczeniowej, która nie została jeszcze pokryta przez przychody uzyskane z pozostałych opłat. W przypadku produktu 3K6C opłata ta powinna pokryć również koszty rejestracji i obsługi roszczenia o wykup.

Jak wynika z wyjaśnień Spółki, algorytm pobierania opłat wykupu [...] został skonstruowany w taki sposób, aby opłata pobierana była od sumy składek regularnych należnych w pierwszym roku Ochrony Ubezpieczeniowej, adekwatnie do faktycznie poniesionego przez UNIQA TU kosztu związanego z pozyskaniem klienta.

Przykładowo Ubezpieczony dokonujący wykupu Całkowitego w trzecim Roku Ochrony Ubezpieczenia, opłacający Składkę Regularną w wysokości 200 zł miesięcznie, zapłaci Opłatę za Wykup w wysokości 1440 zł niezależnie od wysokości środków na ORJU

Zgodnie z TOiL 3KC7, jeśli składki opłacane były krócej, niż za okres 3 lat opłata za wykup wynosi 60 % składki rocznej, co obrazuje poniższe wyliczenie:

$$200 \text{ zł/m-c} \times 12 \text{ m-c} = 2.400 \text{ zł}$$

$$60\% \text{ do } 2.400 \text{ zł} = 1.440 \text{ zł}$$

/ obliczenia własne UOKiK /

MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY, PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE.

- [36] Możliwość rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzależniona jest od uprzedniego stwierdzenia, czy zagrożony został w niej interes publicznoprawny. Prezes Urzędu jest bowiem uprawniony do realizacji zasadniczego celu powołanej ustawy, którym, zgodnie z art. 1 ust. 1, jest określanie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Istnienie interesu publicznego jest jednocześnie konieczną przesłanką zastosowania sankcji przewidzianych w przepisach ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Pojęcie interesu publicznego należy jednak interpretować przez pryzmat aksjologii ustawodawstwa antymonopolowego. Sformułowanie „w interesie publicznym” oznacza, że ochrona podejmowana jest w interesie państwa, niezależnie od działań jednostek i niezależnie od ich interesów.

Zgodnie z dotychczasową linią orzecznictwa naruszenie interesu publiczno-prawnego ma miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa dotknięty został „szerszy krąg uczestników rynku”, a także gdy działania te wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska. Istnienie interesu publiczno-prawnego należy oceniać przez pryzmat szerszego spojrzenia, uwzględniającego całość negatywnych skutków działań na określonym rynku. Użytego sformułowania: „dotknięcie skutkami działań”, nie można jednak rozumieć w sposób wąski, jako tylko bezpośredniego pokrzywdzenia uczestników rynku. Trzeba tu oceniać całość negatywnych skutków działań przedsiębiorcy, kierując się ogólnymi celami prawa ochrony konkurencji i konsumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego, III SK 40/07, z dnia 5 czerwca 2008 r.).

Rozpatrywana sprawa ma, w ocenie Prezesa Urzędu, charakter publiczno-prawny, albowiem dotyczy ochrony interesu szerokiej grupy konsumentów, którzy są lub mogą być klientami przedsiębiorcy. Jednocześnie działania przedsiębiorcy kwalifikowane jako sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego i dobrymi obyczajami wywołują negatywne skutki na rynku.

- [37] W postępowaniu, które kończy niniejsza decyzja, Spółce postawiono zarzuty naruszenia art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, z kolei ust. 2 tego artykułu stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (pkt 1),
- 2) naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (pkt 2),
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji (pkt 3).

Aby działania przedsiębiorcy mogły zostać uznane za sprzeczne z powołanymi wyżej przepisami art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, niezbędne jest wykazanie, iż spełniają one łącznie następujące przesłanki:

- ujawniają się w obrocie konsumenckim, a więc dotyczą relacji przedsiębiorca-konsument,
- stanowią działanie bezprawne,
- naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

- [38] Spółka jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym pod pojęciem tym rozumie się m.in. przedsiębiorcę w znaczeniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 584). Artykuł 4 tej ustawy stanowi, iż:

- 1) przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą,

2) za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Zgodnie zaś z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 22¹ Kodeksu cywilnego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Niewątpliwie osoby fizyczne zawierające umowy ubezpieczenia na życie, w tym także ubezpieczenia grupowego, w celach wyłącznie konsumpcyjnych/osobistych/indywidualnych czyli niezwiązanych z działalnością gospodarczą, czy zarobkową są konsumentami. Takie stanowisko podziela również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 kwietnia 2015 r., sygn. akt III SK 42/14.

W przedmiotowej sprawie oferowanie przez Spółkę - będącą przedsiębiorcą - konsumentom produktów ubezpieczeniowych nie budzi wątpliwości, co przesądza o tym, iż pierwszą z przesłanek art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy uznać za spełnioną.

[39] Zdaniem Prezesa Urzędu, za wypełnioną należy uznać także trzecią przesłankę, bowiem naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest w sytuacji, gdy skierowane jest nie tylko do indywidualnych konsumentów, lecz szerszego, nieograniczonego liczbowo kręgu osób, do których dotarła i dotrzeć może oferta przedsiębiorcy. W rozpatrywanej sprawie wymieniony warunek jest spełniony, bowiem oferta usług ubezpieczeniowych przedstawiona przez Spółkę adresowana była i jest nie do ściśle określonego, konkretnego konsumenta, lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna.

[40] Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub będących podstawą wszczęcia postępowania - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku, gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazu, o którym mowa w art. 24, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

Treść przywołanego przepisu wskazuje, że warunkami wydania decyzji zobowiązującej są: UPRAWDOPODOBNIENIE naruszenia zakazu określonego w art. 24 ustawy oraz ZOBOWIĄZANIE SIĘ PRZEDSIĘBIORCY, któremu jest zarzucane takie na-

ruszenie, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do jego zakończenia lub usunięcia jego skutków.

Z uwagi na złożenie przez UNIQA SA wniosku o wydanie decyzji na podstawie ww. przepisu niezbędne jest rozważenie, czy wskazane w tym przepisie warunki zaistniały w odniesieniu do działań i zobowiązań ww. przedsiębiorcy. W pierwszej kolejności rozważenia wymaga, czy stosowanie zarzuconej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało uprawdopodobnione na obecnym etapie postępowania.

- [41] Przedsiębiorcy postawiono zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych lub czynów nieuczciwej konkurencji.
- [42] Zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. Nr 153, poz. 1503 ze zmianami) *czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.*
- [43] Warunkiem koniecznym dla wykazania, że dany przedsiębiorca stosuje czyn nieuczciwej konkurencji, w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 1 ww. ustawy, jest wykazanie, że jego działanie jest nie tylko sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, ale również, że to działanie narusza interes jego klienta, którym może być zarówno przedsiębiorca, jak i konsument.
- [44] Pojęcie dobrych obyczajów nie zostało w prawie zdefiniowane, ale podobnie jak zasady współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny¹. Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

W wyroku z dnia 16 stycznia 2013 r., w sprawie o sygn. akt XVII AmC 5406/11, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, definiując pojęcie dobrych obyczajów wskazał, że *poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tymi praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywania*

---

¹ Np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 13 listopada 1991 r., I ACr 411/91, Wokanda 1992/4, J. Szwańca w: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, Warszawa 2000, s. 122-133, R. Stefanicki, Dobre obyczaje w prawie polskim, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5.

w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.

Z uwagi na to, iż normy postępowania będące „dobrymi obyczajami” mają z reguły charakter moralny i zwyczajowy, nie da się określić zamkniętego ich katalogu. Dopiero w konkretnej sytuacji możliwe jest przypisanie im określonej treści poprzez ocenę konkretnego postępowania z punktu widzenia ukształtowanej, uczciwej postawy przedsiębiorców - przyjmując za miernik uczciwości ocenę zorientowaną na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji przez rzetelne i niezafalszowane współzawodnictwo pod względem jakości, ceny i innych pożądaných przez klientów cech oferowanych towarów i usług oraz poszanowanie pozycji konsumentów. Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy: *W płaszczyźnie stosunków kontraktowych zasady te wyrażają się istnieniem powszechnie akceptowanych reguł przyzwoitego zachowania się wobec kontrahenta. Szczególne znaczenie mają reguły uczciwości i rzetelności tzw. „kupieckiej”, których należy wymagać od przedsiębiorcy - profesjonalisty na rynku, a mianowicie przestrzegania dobrych obyczajów, zasad uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania czy lojalności i zaufania*². Zdaniem organu ochrony konsumentów, zasady uczciwości i rzetelności kupieckiej przy tworzeniu umowy ubezpieczenia na życie powinny uwzględniać również interes konsumentów, a przynajmniej go nie naruszać. Działania przedsiębiorcy nie powinny dążyć do uprzywilejowania tylko silniejszej strony kontraktu, z jednoczesnym pokrzywdzeniem tej słabszej - czyli konsumenta.

W niniejszej sprawie dobre obyczaje należy definiować jako nakaz kształtowania takich warunków umownych, które w nadmierny sposób nie uprzywilejowywałyby tylko jednej, silniejszej strony zobowiązania, czyli przedsiębiorcy. Towarzystwo powinno tak przygotować warunki kontraktu, aby rozkład ciężaru i ryzyka związanego z jego wykonywaniem umowy nie był istotnie zniekształcony na niekorzyść konsumenta. Konsument ma prawo wymagać, aby konstrukcja produktu dopasowana była do jego potrzeb i wymagań, oraz aby mógł ją wypowiedzieć bez ponoszenia z tego tytułu niewspółmiernych sankcji finansowych.

Przepisy ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie przewidują przeprowadzenia testu przeciętnego konsumenta przy ocenie zasadności zarzucanego przedsiębiorcy czynu nieuczciwej konkurencji, tym niemniej Prezes Urzędu uznając, że przyjęcie kryterium naruszenia (zagrożenia) interesu przeciętnego konsumenta będzie w rozpatrywanej sprawie pomocne dla dokonania obiektywnej oceny zakwestionowanych działań Spółki, postanowił taki test przeprowadzić.

Jednocześnie, ponieważ ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie definiuje pojęcia przeciętnego konsumenta wykorzystane zostanie pojęcie użyte w ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 pkt 8 ustawy o nieuczciwych praktykach rynkowych przez przeciętnego konsumenta rozumie się konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny. Oceny tej powinno dokonać się z

² Wyrok SN z dnia 22 czerwca 2010 r., sygn. IV CSK 555/09.

uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy ze względu na szczególne cechy, takie jak m. in. wiek, wykształcenie, sprawność fizyczna czy umysłowa. Wzorzec przeciętnego konsumenta nie jest staty, zmienia się bowiem w zależności od okoliczności konkretnego przypadku. Stopniowy rozwój orzecznictwa TSUE doprowadził do utrwalenia modelu konsumenta jako konsumenta rozsądnego, przeciętnie zorientowanego, mającego prawo do rzetelnej informacji niewprowadzającej w błąd, zawierającej wszelkie niezbędne dane wynikające z funkcji i przeznaczenia danego towaru. W świetle orzecznictwa TSUE, poziom percepcji i uwagi konsumenta różni się w zależności od tego, jakiego produktu dotyczy praktyka rynkowa oraz w jakich okolicznościach produkt ten jest nabywany³.

Analizowane w niniejszym postępowaniu produkty ze względu na swoją złożoność wymagają od konsumentów najwyższego poziomu uwagi i analizy, a także wiedzy z zakresu prawa i ekonomii. Rzecznik Ubezpieczonych wskazuje, że „(...) analiza i zrozumienie produktu ubezpieczeniowego powiązanego z inwestowaniem wymaga od konsumentów nie tylko większego czasu niż to ma miejsce w przypadku tradycyjnych umów ubezpieczenia na życie, ale także ponadprzeciętnej wiedzy z zakresu ekonomii i finansów”⁴.

W ocenie Prezesa UOKiK, przeciętny konsument nie zawsze posiada pełną (fachową) wiedzę na temat ubezpieczeń ufk, charakteru opłat, które pobiera Towarzystwo. Jak wynika z powyższego, mimo posiadania przez przeciętnego konsumenta pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości nie można jednak uznać, że jego świadomość warunków umownych jest na tyle pełna, że zna on szczegółowe regulacje prawne związane z umowami ubezpieczenia ufk czy wypowiedzeniem zawartych umów.

Oceniając niniejszą sprawę należy zwrócić uwagę na to, iż Spółka oferuje produkty, opisane w części ustalającej decyzji, również konsumentom, którzy zwykle nie posiadają takiej wiedzy ekonomicznej, czy też prawniczej, która pozwoliłaby im na dokonanie pełnej oceny konsekwencji oraz zagrożeń, z jakimi wiążą się proponowane produkty.

Zarzucona przedsiębiorcy praktyka związana jest ze stosowaniem postanowień wzorców umów dotyczących ubezpieczenia na całe życie z UFK określających opłaty od wykupu. Opłaty te pomniejszają wysokość wypłacanych konsumentom środków w przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia (tj. wypowiedzenia umowy lub dokonania całkowitego wykupu). Biorąc pod uwagę, że z oferty Towarzystwa skorzystać może każdy konsument, który zawrze umowę na ustalonych w OWU warunkach, w tym opłaci składki, Prezes Urzę-

---

³ Por. C-342/97 Lloyd Schuhfabrik Meyer Rec. 1999, s. I-3819, pkt 26; C-299/99 Philips Rec. 2002, s. I-5475, pkt 63, a także wyroki z 2007 r. w sprawach C-353/03 Nestle przeciwko Mars, pkt 25; T-241/05 Procter & Gamble, pkt 43; T-33/04 House of Donut Int, pkt 50-51.

⁴ Raport Rzecznika Ubezpieczonych, Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, Warszawa 2012, s.102.

du przyjął ogólny model przeciętnego konsumenta, z perspektywy którego ocenił zakwestionowane działania tego ubezpieczyciela.

W celu dokonania oceny, czy dane działanie przedsiębiorcy narusza dobre obyczaje konieczne jest określenie skutków, jakie z tego działania wynikają zarówno dla przeciętnego konsumenta, jak i dla przedsiębiorcy.

- [45] W postępowaniu prowadzonym przed Prezesem UOKiK przedsiębiorcy postawiono zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na ustaleniu przez przedsiębiorcę, w obrocie z konsumentami, we wzorcach umownych: *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C*, opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek, których zastosowanie może doprowadzić do zatrzymania przez przedsiębiorcę części środków zgromadzonych przez konsumenta na rachunku jednostek uczestnictwa, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, określony w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

CECHY PRODUKTU UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UFK.

- [46] Wzorce umów będące przedmiotem niniejszego postępowania dotyczą ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Cechą charakterystyczną tych produktów jest to, że łączą w sobie zarówno element ubezpieczeniowy, jak i element inwestycyjny, przy czym zazwyczaj element inwestycyjny jest przeważający.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w ww. pkt [11] do [35] UNIQA oferuje konsumentom m.in. produkty ubezpieczeniowe na życie ze składką regularną. Zgromadzone z tego tytułu środki pieniężne, wpłacane przez konsumenta, są lokowane w ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych. Umowy zawierane są na czas nieokreślony, natomiast w przypadku, gdy konsument podejmuje decyzję o rezygnacji z umowy zobowiązany jest do uiszczenia opłaty likwidacyjnej/opłaty za wykup, która pomniejsza wartość wypłacanych środków.

W czasie trwania umowy przedsiębiorca regularnie obciąża klienta/konsumenta opłatami związanymi z administrowaniem osobistym rachunkiem ubezpieczonego, na którym gromadzone są jednostki uczestnictwa w funduszach, pochodzące ze środków wpłacanych regularnie (ORJU SR).

Spółka informowała, że w *początkowych latach ochrony ubezpieczeniowej opłaty pobierane zgodnie z TOiL stanowią główne źródło przychodów ubezpieczyciela i w największym stopniu wpływają na amortyzację kosztów zawarcia umowy ubezpieczenia lub przystąpienia do umowy ubezpieczenia [...]. W początkowych latach trwania Ochrony Ubezpieczeniowej wartość rachunku jest niewielka, co przekłada się na relatywnie niższe koszty pobieranych opłat. Aby zrównoważyć ten efekt i pokryć koszty zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia wprowadza się opłaty za wykup [...] pobierane w przypadku wykupu środków przed upływem okresu amortyzacji kosztów.*

Zdaniem Prezesa Urzędu wprowadzenie i stosowanie opłaty likwidacyjnej/za wykup, wyrażonej ryczałtowo/procentowo jest działaniem niezgodnym z dobrym obyczajem oraz naruszającym interesy konsumentów, co zostanie wykazane w dalszej części decyzji.

W przypadku umowy dotyczącej produktu 3K6C przedmiotem ubezpieczenia jest życie ubezpieczonego a ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zgon ubezpieczonego, niezależnie od przyczyny z jakiej nastąpi. Świadczenie za zgon stanowi:

- a) w pierwszym roku trwania ochrony ubezpieczeniowej, wyższą z wartości:
- 101 % wartości środków zgromadzonych na ORJU SR i SD na dzień otrzymania przez UNIQA wniosku o wypłatę świadczenia,

albo

- sumę wpłaconych składek regularnych i dodatkowych,
- b) w drugim lub kolejnym roku trwania ochrony ubezpieczeniowej 101% wartości środków zgromadzonych na ORJU SR i SD na dzień otrzymania przez UNIQA wniosku o wypłatę świadczenia.

Przedmiotem umowy dotyczącej produktu 3K7C jest życie ubezpieczonego oraz gromadzenie środków finansowych w ufk. Ochroną objęty jest zgon ubezpieczonego niezależnie od przyczyny. Świadczenie ubezpieczeniowe z tytułu zgonu stanowi sumę wartości jednostek uczestnictwa zgromadzonych na ORJU SD oraz wyższej z kwot:

- 100% sumy wpłaconych składek regularnych pomniejszonej o wartość jednostek uczestnictwa umorzonych z tytułu częściowych wykupów

albo

- 101% wartości jednostek uczestnictwa zgromadzonych na ORJU SR.

Powyższe okoliczności wskazują, że nawet jeśli w przedmiotowych produktach/umowach część inwestycyjna jest dominująca to jednak mają one nadal charakter umów ubezpieczeniowych, stosuje się więc do nich przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003r. o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 950 ze zm.) - zwanej dalej także ustawą o działalności ubezpieczeniowej, a także przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.) - zwanej także kodeksem cywilnym, w zakresie dotyczącym umów ubezpieczenia.

Przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej mają zastosowanie do wszystkich rodzajów umów ubezpieczeń na życie, a więc także i do ubezpieczeń z UFK. Co do zasady „typowe” ubezpieczenie na życie ma charakter przede wszystkim ochronny. Konsument zawiera umowę określającą konkretną sumę ubezpieczenia, wyliczoną przy założeniu wysokości dokonywanych wpłat, wypłacaną w przypadku zaistnienia konkretnego zdarzenia ubezpieczeniowego, natomiast ubezpieczenie na życie powiązane z UFK ma charakter ochronno-inwestycyjny. Oznacza to, iż część płaconej składki ubezpieczeniowej przeznaczona jest na pokrycie przewidzianej umową ochrony, natomiast pozostała - na zakup jednostek uczestnictwa w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym. Występujące różnice nie determinują jednak możliwości uznania, że ubezpieczenia z UFK są produktami na tyle odmiennymi

aby nie miały do nich zastosowania przepisy regulujące działalność ubezpieczycieli.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej w art. 13 (art. 13 ust. 1 pkt 3, art. 13 ust. 3, art. 13 ust. 4 pkt 2) uprawnia ubezpieczyciela do określania w warunkach ubezpieczeń sposobu obliczania wartości wykupu, a więc sposobu wyliczenia kwoty, która zostanie wypłacona konsumentowi w sytuacji złożenia przez niego wniosku o wykup całkowity, nie daje jednak sama w sobie podstawy do określenia wartości wykupu czy naliczania opłaty likwidacyjnej. Możliwość pobierania wartości wykupu nie została tam również określona jako specjalne uprawnienie ubezpieczyciela mające zastosowanie do produktów z UFK.

W przypadku standardowych ubezpieczeń na życie konsument wnosi składkę, w której przedsiębiorca uwzględnia zarówno koszty prowadzenia działalności, zakładany zysk, jak i ryzyka związane z zajściem zdarzeń ubezpieczeniowych, natomiast w wypadku produktów z UFK w razie zgonu ubezpieczonego wypłacane są m.in. wartości wynikające z wartości rachunku.

Fakt, że wartość rachunku ulega zmianom wynikającym ze zmiany wartości jednostek rachunku w czasie oraz potrąceniom z tytułu pobieranych opłat np. za administrowanie nie zmienia roli jaką pełni rachunek. Mając to na uwadze Prezes Urzędu podnosi, że zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi ubezpieczeń, Spółka nie ma legalnej podstawy do dokonywania potrąceń z wartości rachunków w sytuacji złożenia wniosku o wykup całkowity.

Wykup całkowity wywołuje tożsame skutki ze złożeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, czyli równoważnikiem uprawnienia do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym jest uprawnienie do dokonania tzw. wykupu całkowitego. Jest ono realizowane w każdym czasie, skoro w każdym czasie umowa ubezpieczenia osobowego może zostać wypowiedziana⁵. Oznacza to, że - podobnie jak w przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia osobowego - niedopuszczalne są jakiegokolwiek ograniczenia wypłaty wartości wykupu.

CZAS OBOWIĄZYWANIA UMÓW.

- [47] Ustosunkowując się do postawionego zarzutu, UNIQA podniosła m.in., że umowy ubezpieczenia z UFK są umowami długoletnimi, stąd ich rozwiązanie przed przewidywanym okresem musi wiązać się z pewnymi konsekwencjami finansowymi, podobnie jak w przypadku zerwania lokaty bankowej przed terminem jej zapadalności.

Tymczasem, przepisy prawa nie przesądzają, że umowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ma długoterminowy charakter. Żadne przepisy ustawy Kodeks cywilny, ani ustawy o działalności ubezpieczeniowej nie definiują umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym jako kontraktu terminowego - umowy zawieranej na określony czas. Także i umowy zawierane z konsumentami dot. produktu 3K6C lub 3K7C również nie są zawierane na wyznaczony termin a

---

⁵ W. Kamieński, Wykup ubezpieczenia. Wybrane zagadnienia z praktyki ubezpieczeniowej, Prawo Assekuracyjne 3/2010.

na czas nieokreślony, z jednoczesną możliwością ich wypowiedzenia, w każdym momencie.

W umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ryzyko inwestycyjne spoczywa na ubezpieczającym⁶, a działalność lokacyjna ubezpieczyciela jest prowadzona na rachunek i ryzyko ubezpieczającego⁷. Zatem ryzyko zmiany koniunktury na rynkach finansowych obciąża wyłącznie ubezpieczającego. Tym samym wyłącznie osoba ubezpieczona jest narażona na spadek wartości aktywów ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, a tym samym na spadek wartości środków tam zgromadzonych. Jeżeli weźmie się pod uwagę, że pomimo spadku wartości aktywów funduszu kapitałowego Ubezpieczyciel i tak pobiera opłaty bieżące, to strata generowana przez ubezpieczenie jest jeszcze większa. Nie jest więc, w takim wypadku, bezzasadną ewentualną decyzją ubezpieczonego konsumenta o rezygnacji z kontynuowania umowy i złożeniu wniosku o wykup całkowity, w trosce o swój majątek i uchronienie się od dalszych strat. Zakład ubezpieczeń nie powinien w żaden sposób uniemożliwiać, czy utrudniać konsumentowi tak podjęcia takiej decyzji, jak i jej realizacji. Tymczasem, wprowadzenie - obowiązujących w określonym czasie - opłat likwidacyjnych, pobieranych z tyt. wykupu, skutkujących dodatkowym zmniejszeniem wypłacanej kwoty, ma taki właśnie „utrudniający” charakter.

Jak wyjaśniał przedsiębiorca, wprowadzenie opłaty za wykup nie stanowi *sankcji finansowej dla ubezpieczonego i nie ma na celu zatrzymanie konsumenta ani dążenie do utrzymania zawartej umowy ubezpieczenia, ale spowodowane jest koniecznością pokrycia uzasadnionych kosztów zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia w przypadku jej rozwiązania przed zalecanym okresem jej trwania.*

Spółka przewiduje więc, że okres trwania stosunku umownego dot. ubezpieczenia z UFK powinien być na tyle długi, aby Ubezpieczyciel „odrobił” swoje koszty początkowe, czyli „odzyskał” zapłaconą prowizję z tytułu zawarcia umowy i uzyskał marżę na zysk wpisaną w składkę. W kontekście tych wyjaśnień, należy znaczyć, że konsument, który nie ma żadnego wpływu na wysokość kosztów początkowych, jest „przymuszany” do zapewnienia ubezpieczycielowi rentowności działania. Niezależnie od tego jaka będzie sytuacja, to ubezpieczony konsument poniesie wszelkie koszty, zarówno te początkowe związane z akwizycją produktu, jak i te późniejsze związane z administrowaniem rachunku oraz te ostateczne związane z likwidacją polisy. Przedsiębiorca, w każdym wypadku dąży do uzyskania zwrotu nakładów, natomiast całe ryzyko działalności przerzucone jest na konsumenta, co niewątpliwie nie może zostać uznane za działanie zgodne z dobrym obyczajem.

ROZWIĄZANIE UMOWY.

- [48] Obowiązujące w polskim systemie prawnym przepisy przewidują prawo ubezpieczonego do wypowiedzenia umowy w każdym czasie z zachowaniem terminu określonego w umowie lub ogólnych warunkach ubezpieczenia, a w razie jego braku - ze skutkiem natychmiastowym (art. 830 § 1 k.c.). Kon-

⁶ E. Stroiński, Ubezpieczenia na życie. Teoria i praktyka, Warszawa 2003, s. 170.

⁷ M. Szczepańska, Ubezpieczenia na życie. Aspekty prawne, Warszawa 2008, s. 273.

sument ma prawo do złożenia wniosku o wykup całkowity w dowolnym czasie realizacji umowy. Prawo to wynika również z ocenianych warunków ubezpieczeń, które tego nie ograniczają. Tym samym, konsument ma prawo złożyć wniosek o spełnienie świadczenia w dowolnym czasie realizacji umowy. Jak wynika z wcześniej przedstawionych wniosków, w konsekwencji rozwiązania umów konsument ma prawo do otrzymania wypłaty wartości rachunku, a przedsiębiorca nie ma prawa z tego tytułu stosować żadnych potrąceń.

Tymczasem, zgodnie z OWU **3K6C** w razie wypowiedzenia umowy przez ubezpieczonego - złożenie wniosku o wykup całkowity, kwota wykupu pomniejszana jest o opłatę likwidacyjną w wysokości określonej w TOiL, która wynosi w okresie do 4 rocznicy opłacania składek, od 50 % do 10 % wysokości wypłacanych środków z ORJU składek regularnych. Natomiast w wypadku produktu **3K7C** w sytuacji złożenia wniosku o wykup całkowity, w okresie 5 lat od dnia jej zawarcia, kwota wykupu pomniejszana zostanie o kwotę opłaty, ustalonej w wysokości od 60% do 20 % składek opłaconych regularnych, należnych za pierwszy rok ochrony ubezpieczeniowej.

Ustalona przez Spółkę opłata likwidacyjna/za wykup w zależności od okresu trwania umowy i daty wniosku o wykup całkowity prowadzi więc do pomniejszenia wypłacanych środków. Opłata ta ma stanowić ekwiwalent świadczenia za rozwiązanie umowy i likwidację polisy. Jednak - jak już to wyżej wskazano - rozwiązanie umowy ubezpieczenia stanowi uprawnienie ubezpieczającego, który w każdym czasie może złożyć stosowne oświadczenie i doprowadzić do rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie (art. 830 § 1 k.c.). Uprawnienie to jest niczym nieograniczone. Tym samym, chociażby i z tego względu opłata likwidacyjna pozostaje w sprzeczności z prawem, gdyż powinna być postrzegana jako swoiste ograniczenie uprawnienia przyznanego ubezpieczającemu przez ustawę (wyrok SN z dnia 23 marca 2005 r., I CK 586/04, OSNC 2006, nr 3, poz. 51).

Nadto, opłaty likwidacyjne w najwyższej wysokości/procencie obciążają klientów rezygnujących z umowy w okresie pierwszych lat. Tymczasem, zgodnie z umową łączącą UNIQA z Raiffeisen Bankiem w wypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej za produkt z UFK, przed upływem 15 miesięcy, Bank dokonuje zwrotu otrzymanego od Spółki wynagrodzenia, poprzez potrącenie wierzytelności o zwrot z wierzytelnością o zapłatę wynagrodzenia należnego za dany okres, czyli UNIQA obciąża klienta stawką opłaty likwidacyjnej/za wykup nawet wówczas, gdy otrzymuje zwrot odpowiedniej części kosztów wstępnych od ubezpieczającego, z tytułu rozwiązania umowy przez klienta, lub gdy taki zwrot jest możliwy. Takie działanie potwierdza, że głównym powodem wprowadzenia opłaty likwidacyjnej, wbrew stanowisku Spółki, jest chęć zatrzymania klienta poprzez uniemożliwienie, czy „zniechęcenie” go do rezygnacji z umowy.

Zdaniem Prezesa Urzędu, chybionym jest również argument Spółki jakoby występowało podobieństwo między ubezpieczeniem na życie z UFK a lokatą bankową, tak co do samego charakteru produktów, jak i skutków rozwiązania stosunku umownego przed terminem. Lokata bankowa, co do zasady, gwarantuje wzrost kwoty wniesionych środków, o umówioną wartość odsetkową, natomiast ubezpieczenie z UFK nie tylko nie gwarantuje osiągnięcia zysku, ale możliwy jest również ujemny wynik z inwestycji. Nadto, konsekwencją

przedterminowego rozwiązania umowy dot. lokaty jest utrata odsetek/zysku z lokaty, klient w takim wypadku może co najmniej otrzymać zwrot środków, w kwocie pierwotnie wniesionej. Tymczasem, skutkiem wypowiedzenia umowy dot. ubezpieczenia z UFK jest odzyskanie wniesionych środków, co najwyżej w pewnej (mniejszej lub większej) części, w zależności od czasu rezygnacji oraz wartości jednostek uczestnictwa w funduszu.

W wypadku ubezpieczenia z UFK wszelkie opłaty, w tym także i opłata likwidacyjna nie są pobierane z wypracowanego przez produkt zysku, ale ze środków zgromadzonych na rachunku. W związku z tym, jest wysoce prawdopodobną sytuacją, że kapitał zgromadzony przez ubezpieczonego nie tylko będzie miał realnie mniejszą wartość, niż kwota rzeczywiście wpłacona, ale także, dodatkowo, zostanie zmniejszony z tytułu pobranych opłat. Taka konstrukcja produktu może sprzyjać sytuacji braku należytego zainteresowania Zakładu racjonalnym gospodarowaniem środkami powierzonymi mu przez klienta. Jednocześnie może rodzić po stronie klienta chęć wycofania się z umowy, celem ograniczenia dalszych strat, co jednak zostanie skutecznie „zablokowane” poprzez uruchomienie mechanizmu opłaty likwidacyjnej.

UZASADNIENIE NARUSZENIA DOBRYCH OBYCZAJÓW.

- [49] W polskim prawie nie ma legalnej definicji pojęcia dobrych obyczajów. Są to pewne, utrwalone w naszej tradycji, kulturze, naszych zwyczajach i obyczajach reguły, wzorce zachowania i postępowania zgodne z etyką oraz zasadami moralności. Sąd Najwyższy (m.in. wyroki z dnia 8 stycznia 2003 r., II CKN 1097/00 oraz z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 473/01), orzekł, że dobre obyczaje są równoważnikiem zasad współżycia społecznego, które obejmują reguły wiążące nie tylko w obrocie powszechnym, ale i w stosunkach z udziałem profesjonalistów.

Z przywołanego orzecznictwa wynika, że na gruncie stosunków zobowiązaniowych, a taki charakter mają umowy dotyczące ubezpieczeń z UFK, sprzeczność z dobrymi obyczajami jest rozumiana przede wszystkim jako działanie niezgodne z zasadą równorzędności stron kontraktujących. Stosunki zobowiązaniowe zakładają, że pozycja stron jest równorzędna w tym znaczeniu, że każda z nich ma równe i jednakowe prawo akceptacji lub wyrażenia sprzeciwu na propozycje uregulowania ich i strony drugiej sytuacji prawnej, w związku z zawartym kontraktem. Zasada to zostaje naruszona w wypadku, gdy wzajemne zobowiązania uczestników danego porozumienia zostały jednej ze stron narzucone i ukształtowane w sposób nierównoprawny.

W toku prowadzonego postępowania ustalono, że klienci Zakładu - konsumenci, w razie skorzystania z przysługującego im prawa do rozwiązania zawartej umowy, dotyczącej ubezpieczenia z UFK, są pozbawiani procentowo określonej części środków zgromadzonych na rachunku jednostek uczestnictwa, co następuje poprzez pobranie opłaty likwidacyjnej/opłaty za wykup, w zależności od produktu. Taki mechanizm wynika z konstrukcji produktu opracowanej, założonej przez Spółkę, jednakże nie znajduje legitymizacji w przepisach prawa. Wypłata wszystkich środków pieniężnych z umorzenia jednostek, odzwierciedlających aktywa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, jest konsekwencją rozwiązania umowy ubezpieczenia na skutek wygaśnięcia zobowiązania do dalszego opłacania składek. Przepisy prawa nie przyzwalają na pomniejszenie wypłacanej kwoty o jakiegokolwiek potrącenia,

również z tego względu, że stanowiłoby to ograniczenie prawa ubezpieczającego do wypowiedzenia umowy w każdym czasie trwania kontraktu.

Brak jest także podstaw do uzasadniania konieczności ustalenia opłat likwidacyjnych długotrwałą naturą produktu jakim jest ubezpieczenie na życie z UFK. Długoterminowość kontraktu, w tym wypadku, związana jest wyłącznie z koniecznością rozliczenia przez ubezpieczyciela w długiej perspektywie czasu wysokich kosztów początkowych. Prowadzi to do wniosku, że ubezpieczeni mogą spodziewać się odrobienia poniesionych przez nich strat generowanych głównie przez prowizję pośredników/agentów ubezpieczeniowych w jeszcze dłuższej perspektywie. W aktualnym stanie prawnym brak jest również podstaw do twierdzenia, że rozwiązanie umowy ubezpieczenia przed tzw. okresem referencyjnym powoduje konieczność poniesienia kary umownej, czyli swoistego rodzaju sankcji skutkującej pomniejszeniem kwoty podlegającej wypłacie o nierozliczone koszty początkowe.

Zdaniem Prezesa Urzędu nie przemawia za pobieraniem opłat likwidacyjnych/za wykup argument o wysokich kosztach dystrybucji. Po pierwsze dlatego, że kwestia wysokości tych opłat/kosztów jest zagadnieniem wewnętrznym między ubezpieczycielem a pośrednikiem (dystrybutorem) produktu, na co ubezpieczony nie miał i nie ma żadnego wpływu. Dlatego też obarczanie ubezpieczonego wysokimi kosztami wstępnymi, czy domaganie się przez przedsiębiorcę zwrotu tych kosztów w sytuacji, gdy ubezpieczony/konsument w momencie zawierania umowy nie ustalał, nie akceptował, ani nie miał żadnej wiedzy nt. tych kosztów i ich rozmiaru, stwarza ubezpieczonemu sytuację przymusu ekonomicznego związanego z koniecznością kontynuowania umowy ubezpieczenia, nawet wbrew faktycznej woli, ze względu na ryzyko utraty części środków w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia.

Po wtóre, wysokie koszty dystrybucji mogą wynikać z małej atrakcyjności produktu z punktu widzenia interesów konsumenta. W takim wypadku wysoki koszt dystrybucji może odzwierciedlać konieczność poniesienia większych nakładów w jego promocję i sprzedaż. Jednak koszty, a zwłaszcza ryzyko wyniku tych działań powinny zostać rozłożone na obie strony umowy, a nie obciążać przede wszystkim konsumenta.

Przy braku regulacji normatywnej ryzyko wyboru takiego, a nie innego modelu rozliczenia deficytu początkowego, generowanego przez koszt akwizycji, wpisuje się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej. Przyjęty model sprzedaży ubezpieczeń musi bowiem uwzględniać cenę usługi pośredników ubezpieczeniowych, jednak na wysokość tej ceny ubezpieczony nie ma żadnego wpływu. Również ryzyko dystrybucji ubezpieczeń kapitałowych w oparciu o wykreowany przez Zakład Ubezpieczeń model sprzedaży jest ryzykiem przedsiębiorcy.

Działalność ubezpieczeniowa jest działalnością gospodarczą/zarobkową, która ma przede wszystkim doprowadzić do uzyskania wyniku dodatniego/zysku. Nie wyklucza to jednak sytuacji odmiennej, gdy działalność ta będzie generować straty. Wymogi prowadzenia reglamentowanej działalności ubezpieczeniowej wymagają jednak, że powstałe niedobory w środkach własnych muszą być pokrywane z dodatkowych kapitałów.

Ryzyko poniesienia straty jest ryzykiem gospodarczym ubezpieczyciela, które musi zostać uwzględnione w prowadzonej działalności. Nie może jednak to prowadzić do stosowania rozwiązań umownych, które są bezprawne. Rozwiązania godzące w równowagę kontraktową i zasadę równorzędności stron umowy ubezpieczenia naruszają dobre obyczaje, co pozwala je zakwalifikować jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

W świetle powyższego, Prezes Urzędu uznaje za uprawdopodobnione, że ponoszenie przez konsumentów opłat z tytułu wypłaty środków z rachunku jednostek może naruszać dobre obyczaje, a co za tym idzie stanowić czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Z tych też powodów, Prezesa Urzędu uznał, że na obecnym etapie postępowania **ZOSTAŁO UPRAWDOPODOBNIONE, ŻE SPÓŁKA STOSUJE PRAKTYKĘ NARUSZAJĄCĄ ZBIOROWE INTERESY KONSUMENTÓW, OKREŚLONĄ W ART. 24 UST. 1 I 2 PKT 3 USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW.**

[50] W toku postępowania przedsiębiorca przedłożył zobowiązanie do podjęcia działań zmierzających do usunięcia skutków naruszeń interesów konsumentów i wnioskował o wydanie decyzji w oparciu o art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przepis art. 28 ust. 1 stanowi, że jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą do wszczęcia z urzędu - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 24 ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tych zakazów zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. Zobowiązanie może być również przyjęte gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazu, o którym mowa w art. 24 i zobowiązał się do usunięcia skutków tego naruszenia.

Produkt grupowego ubezpieczenia na życie 3K6C był oferowany konsumentom, od 2 lutego 2011 r. do 11 maja 2014 r., natomiast w wypadku produktu 3K7C, uchwałą Zarządu Spółki nr 57/2015 z dnia 25 marca 2015 r. produkt ten został wycofany z obrotu, z dniem 1 kwietnia 2015 r. Obecnie produkt ten nie jest już oferowany, a wzorce umowne dot. obu produktów nie są już przez przedsiębiorcę wykorzystywane. Jednocześnie Spółka po ich wycofaniu nie wdrożyła w zamian nowych, innych produktów oraz wzorców ubezpieczenia z UFK ze składką regularną.

Przedsiębiorca zaprzestał więc stosowania kwestionowanych wzorców umownych, a także złożył deklarację podjęcia pewnych działań zmierzających do usunięcia skutków naruszeń interesów konsumentów.

Przepis art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie rodzi po stronie Prezesa Urzędu obowiązku przyjęcia zobowiązania przedsiębiorcy, a jedynie stwarza mu prawną możliwość wydania decyzji przyjmującej zobowiązanie.

W rozpatrywanej sprawie, Prezes Urzędu, po analizie treści deklaracji złożo-

nych przez UNIQA uznał, iż są one wystarczające, aby mogły stanowić podstawę do uznania, iż prowadzą do usunięcia skutków stosowanej praktyki i wydania decyzji w oparciu o art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

PRZEDSIĘBIORCA ZOBOWIĄZAŁ SIĘ DO PODJĘCIA NASTĘPUJĄCYCH DZIAŁAŃ:

UNIQA przedstawiła propozycję następujących zmian warunków umownych w obowiązujących umowach ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Fundusz & Perspektywa oraz Tabelach opłat i limitów 3K6C i 3K7C.

1. WYSOKOŚĆ OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Propozycja zmian zapisów umownych w zakresie ponoszonego przez konsumentów kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia:

dotyczy grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną (**3K6C**).

Produkt ten przewiduje w swej konstrukcji możliwość kontynuowania ubezpieczenia przez ubezpieczonego w ramach indywidualnej umowy ubezpieczenia po wystąpieniu z umowy ubezpieczenia grupowego lub po jej rozwiązaniu. W tym przypadku do umów ubezpieczenia indywidualnego w zakresie ponoszonego przez konsumentów kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia: do umów indywidualnie kontynuowanych zastosowanie będą miały zmienione warunki umowy, zaproponowane poniżej.

Proponujemy zmianę podstawy naliczania opłaty za wykup całkowity w ten sposób, że zamiast aktywów, których poziom nie jest dla konsumenta możliwy do przewidzenia, opłata będzie pobierana od opłaconych, należnych składek. Opłaty będą pobierane zgodnie z wartościami podanymi w poniższej tabeli. Za okres opłacania składki regularnej należy rozumieć sumę wszystkich okresów opłaconych składką regularną bez uwzględnienia okresów zawieszenia płatności składek zgodnie z OWU.

3K6C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z OR-JU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na OR-JU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

3K6C - PORÓWNANIE POBIERANYCH OPŁAT

DATA URODZENIA: 1979-01-06 (WIEK: 36)

DATA POCZĄTKU OCHRONY: 2014-05-01

PRZYJĘTA DO OBLICZEŃ STOPA ZWROTU Z INWESTYCJI: 5,00078%

SKŁADKA MIESIĘCZNA: 120 ZŁ

BRAK SKŁADEK DODATKOWYCH

Okres ochrony ubezpieczeniowej, za które została opłacona składka w miesiącach	Suma wpłaconych składek	Opłata za wykup w przypadku Rezygnacji (zgodnie z obowiązującą TOiL)	Opłata za wykup w przypadku Rezygnacji (po zmianach w TOiL)
6	720	337	180
12	1440	400*	324
18	2160	603	486
24	2880	534*	518*
30	3600	663	648
36	4320	394*	394*
42	5040	461	461
48	5760	0*	0

* Podane wartości przedstawiają wysokość opłaty likwidacyjnej w przypadku opłacenia przez Klienta należnych składek za pełne lata ochrony i wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia nie wcześniej niż w rocznicę przystąpienia do ubezpieczenia, do której zostały opłacone składki zgodnie z obowiązującą Tabelą Opłat i Limitów oznaczoną kodem 3K6C.

Dotyczy grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną (3K7C)

Produkt ten przewiduje w swej konstrukcji możliwość kontynuowania ubezpieczenia przez ubezpieczonego w ramach indywidualnej umowy ubezpieczenia po wystąpieniu z umowy ubezpieczenia grupowego lub po jej rozwiązaniu. W tym przypadku do umów ubezpieczenia indywidualnego w zakresie ponoszonego przez konsumentów kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia: do umów in-

dywidualnie kontynuowanych zastosowanie będą miały zmienione warunki umowy, zaproponowane poniżej.

Proponujemy obniżenie wysokości opłaty za wykup całkowity z obecnej pobieranej w pierwszych trzech latach w wysokości 60%, w czwartym roku w wysokości 50%, 35% w piątym roku oraz 20% w szóstym roku do wysokości 27% w pierwszym roku, 22,5% w drugim roku, 17,5% w trzecim roku, 12,5% w czwartym roku, 10% w piątym roku, 5% w szóstym roku wpłaconej należnej składki, zgodnie z tabelą zamieszczoną poniżej. Opłata pobierana będzie jak dotychczas przez okres sześciu lat (zgodnie z OWU).

3K7C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z OR-JU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na OR-JU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

3K7C - PORÓWNANIE POBIERANYCH OPŁAT
DATA URODZENIA: 1979-01-06 (WIEK: 36)
DATA POCZĄTKU OCHRONY: 2014-05-01
SKŁADKA MIESIĘCZNA: 150 ZŁ
Brak składek dodatkowych

Okres ochrony ubezpieczeniowej, za które została opłacona składka w miesiącach	Suma wpłaconych składek	Opłata za wykup w przypadku Rezygnacji (zgodnie z obowiązującą TOiL)	Opłata za wykup w przypadku Rezygnacji (po zmianach w TOiL)
6	900	610	243
12	1 800	1 150	405
18	2700	1 150	607,5
24	3 600	1 150	630
30	4 500	1 150	787,5
36	5 400	970	675
42	6 300	970	787,5
48	7 200	700	700
54	8100	700	700
60	9 000	430	430
66	9 900	430	430
72	10 800	0	0

2. DODATKOWE DEKLARACJE I ZASTRZEŻENIA

- a) przyjęcie przez UNIQA TU na Życie S.A. zobowiązania, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Ubezpieczonego korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego aneksu lub porozumienia, zastosowanie do Ubezpieczonego będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.
- b) przyjęcie przez UNIQA TU na Życie S.A. zastrzeżenia, iż pomimo zawarcia aneksu lub porozumienia konsument zachowa prawo do dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej, w tym w szczególności dalej idących roszczeń dotyczących opłaty za wykup.

3. ZMIANA UMOWY UBEZPIECZENIA/KOMUNIKACJA

- a) przestanie do Raiffeisen Bank Polska S.A. jako ubezpieczającego w formie pisemnej projektu aneksu do umów grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w obrocie z konsumentem zawartych w oparciu o *Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składka regularną*, *Tabela opłat i limitów 3K6C* oraz *Tabela opłat i limitów 3K7C* który zmienia treść tych umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1 i 2 propozycji. Do projektu aneksu załączone będzie pismo przewodnie, w którym znajdzie się odniesienie do Decyzji wydanej w niniejszym postępowaniu.
- b) w przypadku podpisania z ubezpieczającym aneksu do umów ubezpieczenia grupowego - przestanie ubezpieczonym, którzy przystąpili uprzednio do umów ubezpieczenia grupowego i w dniu uprawomocnienia Decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, pisma informacyjnego. W piśmie tym znajdzie się odniesienie do Decyzji wydanej w niniejszym postępowaniu (z podaniem adresu strony In-

ternetowej ubezpieczyciela, gdzie dostępna będzie Decyzja), wskazanie i omówienie wprowadzonych zmian zgodnie ze zobowiązaniem UNIQA TU na Życie S.A, informacja o niewyłączeniu przez zawarcie aneksu możliwości dochodzenia roszczeń wobec UNIQA TU na Życie S.A. na drodze cywilnoprawnej, w tym w szczególności dalej idących roszczeń dotyczących opłaty za wykup, informacja o zachowaniu dotychczasowych warunków umowy ubezpieczenia, gdyby okazały się korzystniejsze niż te wprowadzone w drodze zobowiązania UNIQA TU na Życie S.A. Pismo dostarczone zostanie Ubezpieczonym w sposób przyjęty w ich kontaktach z Raiffeisen Bank Polska S.A. tj. w formie elektronicznej, a jeżeli ubezpieczony nie wyraził zgody na składanie oświadczeń w formie elektronicznej - w formie papierowej listem poleconym.

- c) w przypadku niepodpisania aneksu z Raiffeisen Bank Polska S.A jako ubezpieczającym - przestanie listem poleconym do ubezpieczonych, którzy przystąpili uprzednio do umów ubezpieczenia grupowego i w dniu uprawomocnienia Decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, pisma przewodniego wraz z dwoma egzemplarzami projektu porozumienia zmieniającego treść tych umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1. W piśmie przewodnim znajdzie się odniesienie do Decyzji wydanej w niniejszym postępowaniu (z podaniem adresu strony internetowej ubezpieczyciela, gdzie dostępna będzie Decyzja), wskazanie i omówienie wprowadzonych zmian zgodnie ze zobowiązaniem UNIQA TU na Życie S.A, informacja o niewyłączeniu przez zawarcie porozumienia możliwości dochodzenia roszczeń wobec UNIQA TU na Życie S.A. na drodze cywilnoprawnej, w tym w szczególności dalej idących roszczeń dotyczących opłaty za wykup, informacja o zachowaniu dotychczasowych warunków umowy ubezpieczenia, gdyby okazały się korzystniejsze niż te wprowadzone w drodze zobowiązania UNIQA TU na Życie S.A. Przyjęcie zasady, iż prawo do podpisania porozumienia przez Ubezpieczonego nie jest ograniczone w czasie.

Do ubezpieczonych, którzy nie prześlą do UNIQA TU a Życie SA podpisanego projektu porozumienia, zostanie ponownie przesłane listem poleconym pisma przewodniego wraz z dwoma egzemplarzami projektu porozumienia zmieniającego treść tych umów ubezpieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1.

- d) umieszczenie na stronie internetowej Towarzystwa (www.uniqa.pl) odnośnika do komunikatu opartego na Decyzji i utrzymywanie go na tej stronie przez okres 12 miesięcy od dnia jego umieszczenia.

Treść Komunikatu:

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z umowy grupowej ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym zawartej przez Raiffeisen Bank Polska S.A. jako Ubezpieczającym, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (**Decyzja**).

Powyższe działania dotyczą Ubezpieczonych, którzy przystąpili uprzednio do Umowy Ubezpieczenia zawartej na podstawie „Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną, Tabela opłat i limitów 3K6C oraz Tabela opłat i limitów 3K7C.” i byli objęci ochroną ubezpieczeniową w dniu uprawomocnienia się Decyzji,

Towarzystwo daje możliwość Ubezpieczającemu zmiany Umowy Ubezpieczenia poprzez zawarcie pomiędzy Towarzystwem i Ubezpieczającym aneksu zmieniającego Umowę Ubezpieczenia. Aneks będzie zawierał postanowienie obniżające wysokość kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej Tabeli:

3K6C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z OR-JU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na OR-JU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

albo

3K7C PROPOZYCJA OPŁAT ZA WYKUP CAŁKOWITY

Rodzaj opłaty	Kiedy pobierana	Stawka opłaty		Wysokość opłaty
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

W przypadku, niepodpisania aneksu z Ubezpieczającym - Towarzystwo prześle Ubezpieczonemu, którzy przystąpili uprzednio do Umowy Ubezpieczenia i w dniu uprawomocnienia Decyzji byli objęci ochroną ubezpieczeniową, porozumienia zmieniającego treść tej Umowy po-

przez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w powyższych Tabelach.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie objęcia ochroną ubezpieczeniową

Informujemy, że zawarcie aneksu z Raiffeisen Bank Polska S.A. jako Ubezpieczającym ani porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało uprawnień Ubezpieczonych do realizacji ich prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu lub porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Ubezpieczonego korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego aneksu lub porozumienia, zastosowanie do Ubezpieczonego będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W przypadku nie zawarcia aneksu do Umów Ubezpieczenia z Ubezpieczającym, w celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem przez Ubezpieczonego z Umowy Ubezpieczenia, należy przestać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

- e) umieszczenie na stronie internetowej UNIQA TU na Życie SA w sekcji dotyczącej umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym odnośnika do komunikatu opartego na Decyzji i utrzymywanie go na tej stronie przez 12 miesięcy od daty jego umieszczenia,
- f) wykonanie zobowiązań, w zakresie o którym mowa w punkcie 3a) i 3d) w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się Decyzji, a w pozostałym zakresie (pkt 3b-3e) w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia Decyzji.
- g) poinformowanie ponownie w formie listu poleconego ubezpieczonego, który występuje o wykup całkowity (w przypadku braku podpisania aneksu z ubezpieczającym i nie podpisania porozumienia przez ubezpieczonego) o zobowiązaniach UNIQA TU na Życie SA i możliwości zawarcia porozumienia zmieniającego treść tych umów ubez-

pieczenia poprzez zmianę mechanizmu wyliczenia świadczenia całkowitego wykupu w sposób wskazany w punkcie 1 i 2.

4. OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZE

UNIQA TU na Życie zobowiązuje się do złożenia Prezesowi UOKiK informacji o stopniu realizacji zobowiązań określonych w punkcie 1-3 w terminie 9 (dziewięciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się Decyzji poprzez przedłożenie następujących dokumentów i materiałów:

- a) kopii uchwały Zarządu Towarzystwa o przyjęciu wniosku o wydanie Decyzji oraz o skierowaniu tego wniosku do Prezesa UOKiK;
- b) przykładowego pisma przewodniego, o którym mowa w punkcie 3b) lub 3c);
- c) aneksu, o którym mowa w punkcie 3a), jeżeli zostanie podpisany z Raiffeisen Bank Polska S.A. jako ubezpieczającym albo wzoru porozumienia, o którym mowa w punkcie 3b);
- d) trzech przykładowych porozumień podpisanych przez ubezpieczonych, jeżeli takie zostaną podpisane;
- e) potwierdzenia wysłania pisma przewodniego, oraz komunikatu ponawiającego, o którym mowa w punkcie 3 c) i 3 g), w postaci kopii z pocztowej książki nadawczej korespondencji Towarzystwa albo w postaci raportu z systemu informatycznego firmy, który będzie zawierał dane pozwalające zidentyfikować odbiorcę korespondencji oraz datę realizacji wysyłki - w zależności od tego, czy pismo zostało wysłane w formie pisemnej czy elektronicznej na wskazany przez ubezpieczonego odpowiednio - adres albo adres e-mail.

Jednocześnie pismem z dnia 15 listopada 2015r. przedsiębiorca przedstawił projekty pism, jakie będą przesłane ubezpieczonym, którzy w dniu uprawomocnienia się decyzji będą objęci ochroną ubezpieczeniową.

Do ubezpieczonych objętych ochroną w ramach Umów Ubezpieczenia grupowego ze składką regularną, których warunki zostały zmienione Anekssem:

W PRZYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K6C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podjęło działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której objęci są Państwo ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych tre-

ścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W rezultacie powyższych działań, w wyniku zawarcia z ubezpieczającym będącym stroną Umowy Ubezpieczenia stosowanego aneksu, dojdzie do zmiany treści Umowy Ubezpieczenia polegającej na obniżeniu z dniem [do uzupełnienia data - dzień bezpośrednio następujący po upływie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się Decyzji] wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K6C OPLATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

Informujemy, że zawarcie aneksu nie wyłącza ani nie ogranicza Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu.

Jednakże, jeżeli dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż wyżej określone, zastosowanie do Państwa znajdą dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

W PRZYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K7C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podjęło działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której objęci są Państwo ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W rezultacie powyższych działań, w wyniku zawarcia z ubezpieczającym będącym stroną Umowy Ubezpieczenia stosowanego aneksu, dojdzie do zmiany treści Umowy Ubezpieczenia polegającej na obniżeniu z dniem [do uzupełnienia data - dzień bezpośrednio następujący po upływie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się Decyzji] wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K7C OPŁATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPŁATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPŁATY		WYSOKOŚĆ OPŁATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	

		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat

Informujemy, że zawarcie aneksu nie wyłącza ani nie ogranicza Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem aneksu.

Jednakże, jeżeli dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż wyżej określone, zastosowanie do Państwa znajdą dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

Do ubezpieczonych objętych ochroną w ramach Umów Ubezpieczenia grupowego ze składką regularną, których warunki nie zostały zmienione Aneksem

W PRZYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K6C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Um-

wą Ubezpieczenia”, w ramach której są Państwo objęci ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Towarzystwo umożliwi Państwu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K6C OPLATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPLATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPLATY		WYSOKOŚĆ OPLATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych określona jako % Składek Regularnych.	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgromadzonych na ORJU Składek Regularnych.	25%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres krótszy niż 1 rok	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty • Opłaconych należnych Składek Regularnych
		22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za 1 rok, jednak krócej niż za okres 2 lat	
		18%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 4 lat	

Szczegóły dotyczące powyższych zmian znajdują Państwo w załączonym do niniejszego pisma wzorze porozumienia.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie, tak długo jak będziecie Państwo objęci ochroną w ramach Umowy Ubezpieczenia.

Informujemy, że zawarcie porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego porozumienia, zastosowanie do Państwa będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia należy przelać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

W PRZYPADKU UBEZPIECZENIA Z TABELĄ OPŁAT 3K7C

Sz. P. [●]

[dane adresowe]

[nr certyfikatu]

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, że UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („Towarzystwo”) podejmuje działania mające na celu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej wyżej wskazanym certyfikatem, zwanej dalej „Umową Ubezpieczenia”, w ramach której są Państwo objęci ochroną, w ramach realizacji zadeklarowanych przez Towarzystwo zobowiązań objętych treścią decyzji nr [●] wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu [●] r., w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Towarzystwo umożliwi Państwu obniżenie wysokości kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia do wysokości określonej w poniższej tabeli:

3K7C OPŁATY ZA WYKUP CAŁKOWITY

RODZAJ OPŁATY	KIEDY POBIERANA	STAWKA OPŁATY		WYSOKOŚĆ OPŁATY
Opłata za Wykup Całkowity z ORJU Składek Regularnych	Przy dokonywaniu Wykupu Całkowitego środków zgro-	27%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były krócej niż za okres 1 roku	Opłata za Wykup Całkowity równa jest iloczynowi: <ul style="list-style-type: none"> • Stawki opłaty

określona jako % Składek Regularnych.	madzonych na ORJU Składek Regularnych.	22,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 1 lat, jednak krócej niż za okres 2 lat	• Opłaconych należnych Składek Regularnych
		17,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 2 lat, jednak krócej niż za okres 3 lat	
		12,5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 3 lat, jednak krócej niż za okres 4 lat	
		10%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 4 lat, jednak krócej niż za okres 5 lat	
		5%	Jeżeli Składki Regularne opłacane były co najmniej za okres 5 lat, jednak krócej niż za okres 6 lat	
		Brak opłaty	Jeżeli Składki Regularne opłacane były za okres co najmniej 6 lat	

Szczegóły dotyczące powyższych zmian znajdują Państwo w załączonym do niniejszego pisma wzorze porozumienia.

Zawarcie porozumienia będzie możliwe w każdym czasie, tak długo jak będziecie Państwo objęci ochroną w ramach Umowy Ubezpieczenia.

Informujemy, że zawarcie porozumienia nie będzie wyłączało ani nie będzie ograniczało Państwa uprawnień do realizacji Państwa prawnie chronionych interesów, w tym w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze cywilnoprawnej w większym rozmiarze niż będzie wynikać to z obniżenia kosztu wykupu całkowitego w związku z zawarciem porozumienia.

Uprzejmie informujemy, że w przypadku gdy dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia okażą się dla Państwa korzystniejsze, niż warunki wynikające z zawartego porozumienia, zastosowanie do Państwa będą miały dotychczasowe warunki Umowy Ubezpieczenia.

W celu zmiany kosztu wykupu całkowitego związanego z wystąpieniem z Umowy Ubezpieczenia należy przestać listownie dwa podpisane przez Państwa egzemplarze porozumienia na adres Towarzystwa (ul. Gdańska 132, 90-520 Łódź), a Towarzystwo wyśle Państwu niezwłocznie jeden egzemplarz podpisany przez obie strony.

Zachęcamy również do zapoznania się z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu] z dnia [do uzupełnienia po wydaniu decyzji w przedmiotowym postępowaniu], zamieszczoną na stronie inter-

netowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (link: [do uzupełnienia po umieszczeniu decyzji na stronie internetowej Prezesa UOKiK]).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości uprzejmie prosimy o kontakt (dane kontaktowe [do uzupełnienia]).

Zdaniem Prezesa Urzędu, złożone przez Towarzystwo zobowiązanie zmierza do usunięcia skutków naruszeń interesów konsumentów.

Spółka zobowiązała się, wobec swoich dotychczasowych kontrahentów tj. osób będących stronami obowiązujących umów ubezpieczenia, w zakresie produktu 3K6C i 3K7C, do zamiany wysokości opłat za wykup. Jednocześnie, proponowane zmiany będą miały zastosowanie tylko wówczas, gdy będą korzystniejsze od tych, które zostały wpisane do ogólnych warunków ubezpieczenia.

Co więcej, wprowadzenie przez Spółkę do stosowania nowych zasad nie jest równoznaczne z zamknięciem konsumentom drogi do dochodzenia prawnie chronionych interesów, w tym w szczególności roszczeń na drodze cywilnoprawnej, przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Oznacza to, że konsument może dochodzić zwrotu całej zatrzymanej przez przedsiębiorcę kwoty bez względu na pobrany koszt związany z wykupem, w większym rozmiarze niż wynika to z obniżenia wysokości opłaty.

Także, w opinii Prezesa Urzędu, zobowiązanie przedsiębiorcy do zamieszczenia na stronie internetowej i utrzymania przez okres 12 miesięcy komunikatu o zmianie zakwestionowanej praktyki oraz niniejszej decyzji Prezes Urzędu ma dla konsumentów istotny walor informacyjny.

W konsekwencji Prezes Urzędu przyjął zobowiązanie Spółki uznając, tym samym, że spełniony został drugi, obok uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, warunek niezbędny do wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 tej ustawy. Nakładając na Towarzystwo obowiązek wykonania przyjętych zobowiązań Prezes Urzędu określił również, stosownie do art. 28 ust. 2 powołanej ustawy, termin ich wykonania.

Prezes UOKiK zastrzega jednak, że wydanie przedmiotowej decyzji, co do zasady, nie oznacza akceptacji ze strony Urzędu opłat za wykup pobieranych z tytułu rozwiązania umowy.

Uwzględniając okoliczności faktyczne sprawy orzeczono, jak w PUNKCIE I sentencji decyzji.

[51] Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu uwzględniając złożone zobowiązania nałożył na przedsiębiorcę obowiązek złożenia w terminie 9 (dziewięciu) miesięcy, od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, informacji o stopniu realizacji przyjętych zobowiązań poprzez przedstawienie następujących dowodów:

- Kopii uchwały Zarządu Towarzystwa o przyjęciu wniosku o wydanie Decyzji, w oparciu o art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz o skierowaniu tego wniosku do Prezesa UOKiK

- Kopii uchwały Zarządu Spółki o wprowadzeniu nowych Tabeli Opłat i Limitów dla produktów 3K6C i 3K7C, o których mowa w punktach I.1 i I.2 sentencji decyzji;
- Kopii pisma przewodniego i informacyjnego, o którym mowa w punktach I.5, I.6 lub I.7 sentencji decyzji;
- Kopii aneksu, o którym mowa w punkcie I.5 sentencji decyzji, jeżeli zostanie podpisany z Raiffeisen Bank Polska S.A. jako ubezpieczającym albo wzoru porozumienia, o którym mowa w punkcie I.7 sentencji decyzji;
- Kopii trzech przykładowych porozumień, o których mowa w punkcie I.7 sentencji decyzji, podpisanych przez ubezpieczonych, jeżeli takie zostaną podpisane;
- Potwierdzenia wysłania pisma przewodniego oraz komunikatu ponawiającego, o których mowa w punktach I.7 i I.9 sentencji decyzji, w postaci kopii z pocztowej książki nadawczej korespondencji Towarzystwa albo w postaci raportu z systemu informatycznego firmy, który będzie zawierał dane pozwalające zidentyfikować odbiorcę korespondencji oraz datę realizacji wysyłki - w zależności od tego, czy pismo zostało wysłane w formie pisemnej czy elektronicznej na wskazany przez ubezpieczonego odpowiednio - adres albo adres e-mail.

Mając na względzie powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w PUNKCIE II sentencji decyzji.

POUCZENIE:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 poz. 101), od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Roman Jarząbek
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku